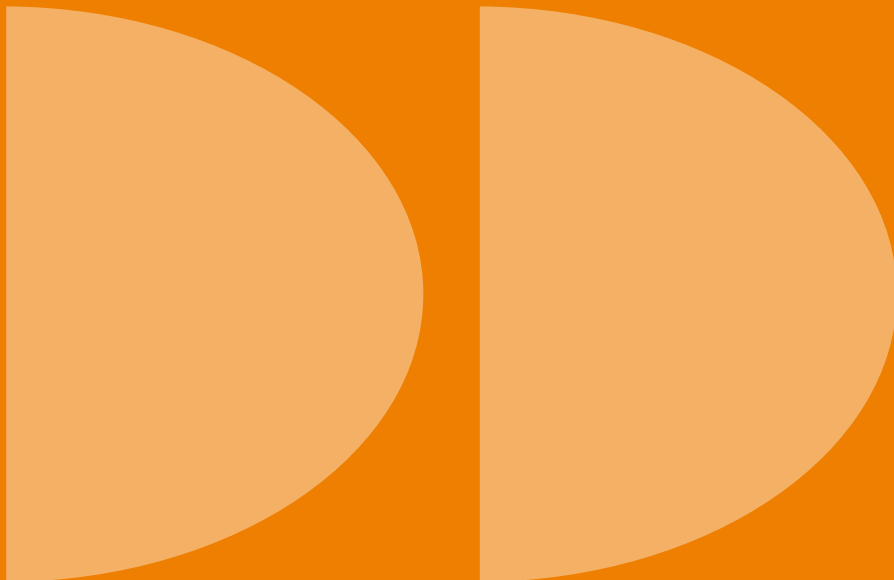
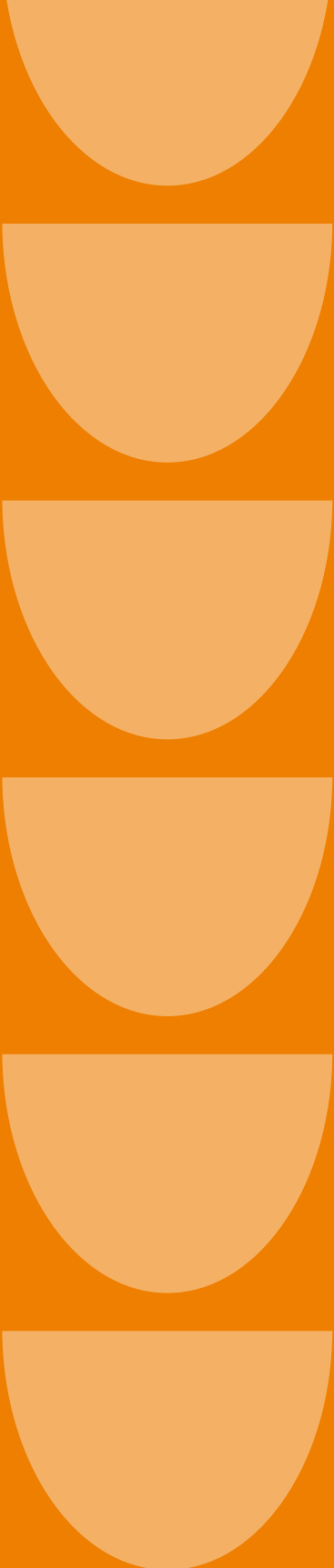

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

 HIPOTEKARNA BANKA

'09

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2009. GODINU

Izvještaj predsjednika Odbora direktora
i glavnog izvršnog direktora Banke

2

1.	Pregled crnogorske ekonomije u 2009. godini	7
2.	Pregled poslovanja Banke	13
3.	Finansijski izvještaji na 31. decembar 2009. godine i Izvještaj nezavisnog revizora	27
4.	O Banci	71

Izvještaj predsjednika Odbora direktora

Dame i gospodo, dragi klijenti, partneri i akcionari,

U ime Odbora direktora, imam čast predstaviti vam godišnji izvještaj Hipotekarne banke AD Podgorica za godinu 2009.

Globalna ekonomska i finansijska kriza izazvala je velike promjene u bankarskom okruženju. Situacija je bila veoma ozbiljna, ekonomska kriza stvarala je strah i neizvjesnost na crnogorskom, kao i na globalnom tržištu. No, Hipotekarna banka je ipak dobro iskoristila kriznu 2009. godinu. Usmjerili smo parametre naše strategije prema teškim uslovima poslovanja i učinili našu organizaciju spremnijom za okolnosti i zadatke koji su stajali pred nama. Iako su rast Banke i zarade kao ciljevi prethodno bili u prvom planu, u 2009. godini usredsredili smo se na jačanje pozicija kapitala, upravljanje likvidnošću i rizikom, povećanje efikasnosti i smanjenje troškova. Nije nas iznenadilo što je prethodnu godinu bilježio oštar porast kredita u kašnjenju i povećanje rezervisanja za kreditne gubitke. Ipak, rast kredita u kašnjenju usporio se u drugoj polovini godine, a ukupni ekonomski uslovi su se poboljšali. Važno je naglasiti da je Hipotekarna banka bila spremna suočiti se sa tekućom globalnom finansijskom krizom. Uz snažnu bazu kapitala, visok nivo likvidnosti i kvalitetan portfolio kredita, Banka nastavlja biti pouzdan i siguran partner svojim klijentima i u narednom periodu.

Hipotekarna banka je u 2009. godini rasla mnogo brže nego lokalno bankarsko tržište u agregatnim iznosima. Uz održavanje neto dobiti u 2009. na gotovo istom nivou kao i u prethodnoj godini, Banka je uspjela povećati svoj udio na tržištu po svim relevantnim parametrima u ovom periodu. Finansijskim rezultatima za prethodnu godinu, Banka je demonstrirala svoju sposobnost da nadvlada probleme u veoma zahtjevnom poslovnom okruženju. Neto dobit iznosila je 1,055 miliona EUR, praćena povratom na kapital od 5,19%. Krajem decembra, stopa adekvatnosti kapitala iznosila 21,58%.

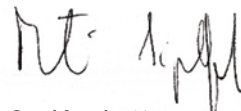
Postignuti rezultati najbolji su pokazatelj uspjeha Banke. Naš uspjeh je pokazatelj povjerenja koji Banka uživa kod svojih klijenata, koje je samo pojačano od početka finansijske krize u Crnoj Gori. To je takođe rezultat angažmana cijelog našeg tima i odgovornog odnosa Banke prema svojim klijentima.

Ovi ohrabrujući rezultati ne bi bili postignuti bez motivisanog tima zaposlenih koji su bili odgovorno vođeni načelima modernog bankarstva. U tom smislu, obuka

zaposlenih ostaće važan prioritet i u 2010. godini. Zahvaljujući dugoročnom partnerstvu sa klijentima, uz stalnu posvećenost Banke da u potpunosti zadovolji njihove potrebe i da nastavi primjenu konzervativne kreditne politike, kao i insistiranju na kvalitetu, a ne na količini, Hipotekarna banka uspijeva da održi kontinuitet uspješnog poslovanja koji je pozicionira na vrhu grupe najefikasnijih crnogorskih banaka.

Nastavićemo da uslužujemo sve veći broj klijenata i istovremeno povećati njihovo zadovoljstvo poboljšanjem kvaliteta naših proizvoda i usluga.

Iskoristiću priliku da se zahvalim svim našim klijentima, poslovnim partnerima i lokalnoj zajednici što su nam ukazali povjerenje, kao i svim zaposlenima koji su dali najveći doprinos da 2009. godina bude godina daljeg razvoja Hipotekarne banke, te izraziti svoju zahvalnost našim akcionarima za njihovu kontinuiranu podršku naše vizije.

Sigilfredo Montinari
Predsjednik Odbora direktora

Izvještaj glavnog izvršnog direktora

Poštovani klijenti, partneri, akcionari,

U ime menadžmenta Hipotekarne banke, a i u svoje lično ime, čast mi je predstaviti uspješne poslovne rezultate ostvarene u 2009. godini.

Svjetska ekonomska kriza nije zaobišla Crnu Goru, kako njen bankarski sektor tako i realnu ekonomiju zemlje. Privreda se suočila sa visokim stepenom uvozne zavisnosti, opadanjem stranih direktnih investicija i nekonkurentnošću domaćih proizvoda na globalnom tržištu. Kriza je uticala na stvaranje nepovoljnih uslova i otežano pronalaženje izvora za zaduživanje banaka. To se, uz evidentan pad depozita i kredita koji kasne u otplati, odrazilo na smanjenu kreditnu aktivnost banaka. Smanjena kreditna aktivnost i visok nivo kredita koji su kasnili sa otplatom su uticali na povećanje nelikvidnosti u privredi, koja se ogledala u rastu broja računa koji su u blokadi i rastom javnog duga.

Kao i na sve privredne subjekte, tako je i na Hipotekarnu banku ekonomska kriza uticala u određenoj mjeri. Izvori su postali skuplji, a samim tim i kamatne stope po kojima su se plasirali sredstva. Rast kamatnih stopa uzrokovao je rast iznosa anuiteta što je otežavalo vraćanje kredita, čime se povećavao broj nelikvidnih preduzaća i kreditni rizik.

Uprkos svemu Hipotekarna banka, vodeći se konzervativnim pristupom kod odobravanja kredita koji u prvi plan stavlja bonitet preduzeća i njegove realne izvore otplate, u prethodnoj godini nije imala većih problema kod servisiranja kredita. Kod donošenja odluke o plasmanu držali smo se načela da loš bonitet ne može biti nadomješten instrumentima osiguranja. Pokazali smo spremnost i otvorenost za finansiranje svih kvalitetnih projekata koji su imali realnu osnovu i koji su nagovještavali profitabilnost, čime smo postali jedna od rijetkih banaka koja je u godini žestoke krize uspjela ostvariti dobit.

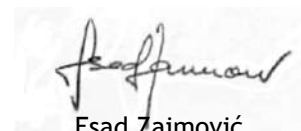
Mjere Centralne banke Crne Gore i Vlade bile su usmjerene na vraćanje povjerenja u bankarski sektor, kao i na poboljšanje likvidnosti banaka i budžeta. Te mjere su dale rezultate, s obzirom da je zaustavljen odliv depozita iz bankarskog sektora. Poboljšana je likvidnost budžeta tako sto je omogućeno bankama da dio obavezne rezerve investiraju u državne hartije od vrijednosti. Novom Odlukom o klasifikaciji aktive je, takođe, omogućeno bankama, da smanje izdvajanja za rezervacije za nekvalitetnu aktivu. Ovaj set mjera od strane CBCG je uticao na poboljšanje likvidnosti bankarskog sektora. Ministarstvo finansija je, sa svoje strane, dalo značajan doprinos u

obezbjedjivanju kvalitetnijih izvora sredstava za kreditiranje malih i srednjih preduzeća (SME) i to kroz davanje garancija Evropske investicione banke (EIB) i njemačke Kreditne banke za razvoj (KFW) za kreditne linije prema domaćim bankama.

U 2009. godini Banka je imala uvećanje aktivnosti u svakom segmentu poslovanja u odnosu na 2008. godinu. U odnosu na prethodnu godinu rast aktive iznosi 34 odsto, depoziti su uvećani za 62 odsto, plasmani kredita su veći u odnosu na prethodnu godinu za 26 odsto, ostvaren je nastup na tržištu kapitala koji je Banku pozicionirao kao ključnog učesnika u najvećim privatizacijama i transakcijama. Stresno testiranje koje je izvela CBCG na osnovu podataka iz 2009. godine, pokazalo je da je Banka iznad propisanih standarda. U 2010. godini očekujemo da će se ovaj pozitivni trend nastaviti i da će biti na nivou prethodne godine.

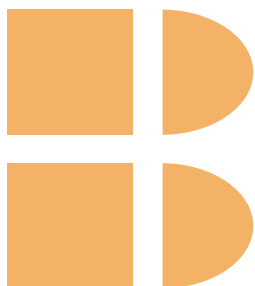
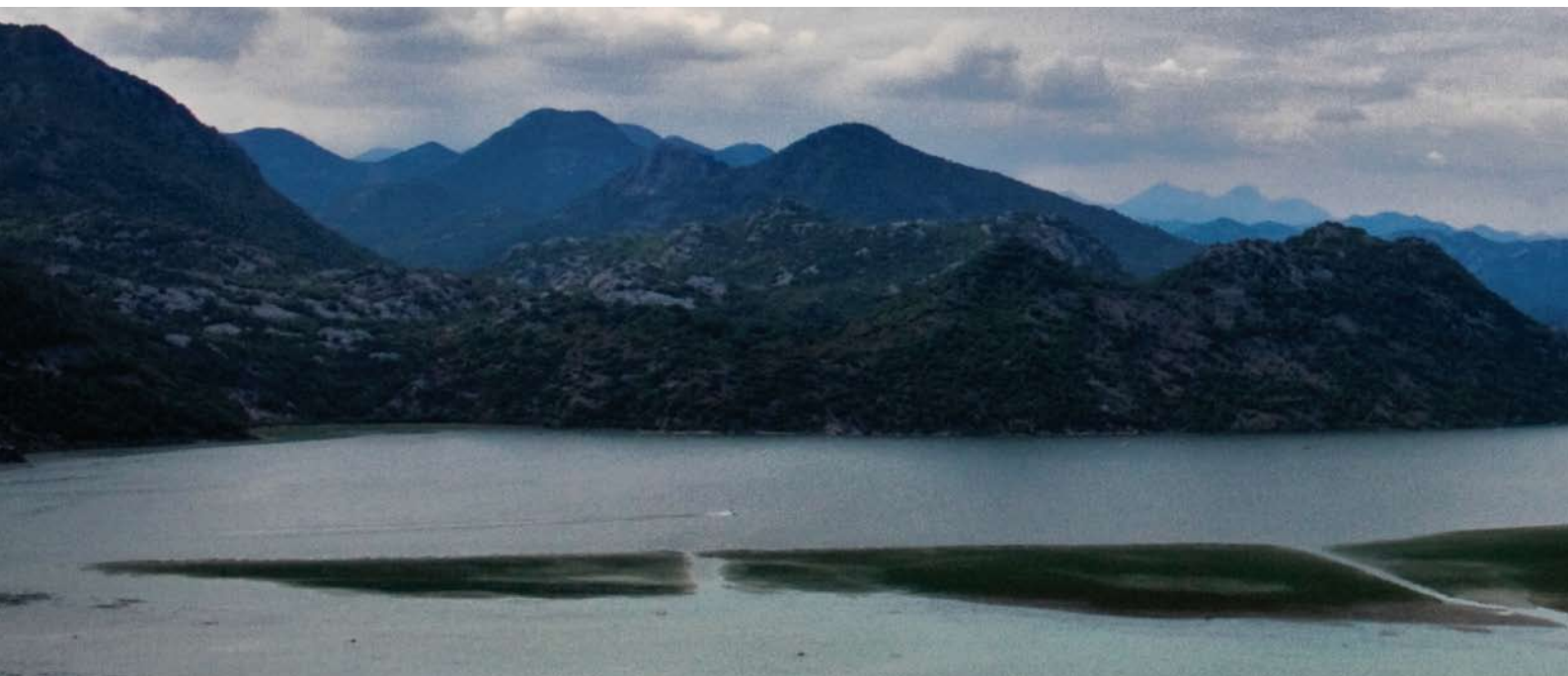
Banka će i dalje zadovaljavati potrebe svojih klijenata i u skladu sa time razvijati proizvode i usluge koji će održavati i unaprijediti dugoročne odnose sa našim klijentima. Poboľjšaćemo i optimizirati poslovnu mrežu, ojačati svoje tržišno učešće, dodatno iskoristiti unutrašnje potencijale, optimizirati troškovnu politiku, unaprijediti poslovne procese i nastaviti zapošľjavati specijalizovane kadrove sposobne da odgovore izazovima koje pred nama postavlja globalno finansijsko tržište.

Koristim ovu priliku da se zahvalim svojim kolegama iz Odbora direktora, menadžmenta i svim zaposlenim u Hipotekarnoj banci na predanom i uspješnom radu u protekloj 2009. godini. U ime menadžmenta se želim zahvaliti našim akcionarima na podršci, i svim našim klijentima i partnerima na ukazanom povjerenju i saradnji.

Esad Zaimović
Glavni izvršni direktor

1.] Pregled crnogorske ekonomije u 2009. godini

Makroekonomija

BDP

U skladu sa prognozama Ministarstva finansija, bruto domaći proizvod u 2009. godini je dostigao nivo od 3.083 miliona, što predstavlja realan pad od 5.3% u odnosu na uporedni period prošle godine. Centralna Banka Crne Gore je naglasila da se u 2009. godini mora očekivati značajan pad realnog bruto domaćeg proizvoda i to najvećim dijelom uslovljen smanjenjem agregatne tražnje i korekcijom cijena, koje imaju značajan uticaj prilikom obračuna BDP. Ovdje se, prije svega, misli na smanjenje proizvodnje u aluminijumskoj, industriji željeza i građevinskoj industriji, kao i osjeku u sektoru turizma. Nepovoljna situacija na tržištu novca, gdje su ograničeni kreditni plasmani, uz to, bili i izuzetno skupi, dodatno je doprinijela slabijim performansama privrede u odnosu na prošlu godinu.

Bruto domaći proizvod Crne Gore je pogođen negativnim posledicama ekonomske krize više od bilo kod drugog makroekonomskog indikatora. U poređenju sa zemljama iz regiona, ostvaren pad BDP-a je na nivou istog u susjednim zemljama. Manja stopa pada zabilježena je jedino u Bosni i Hercegovini i Makedoniji (-3.0%, and -2.5% respektivno).

Prema podacima Međunarodnog monetarnog fonda pokazalo se da je crnogorski bruto-društveni proizvod pao u prošloj godini 7%, najviše u regionu. Prema njihovim preporukama, crnogorska ekonomija treba da pređe sa prethodnog modela rasta koji je bio zasnovan na vrlo visokim prilivima kapitala, visokim odnosom duga i kapitala u bankama, naglom porastu cijena nekretnina i procikličnoj fiskalnoj politici. To znači da Crna Gora, kada je u pitanju njen rast, po njihovim preporukama mora više da se oslanja na turizam i supstituciju uvoza.

Industrijska Proizvodnja

Industrijska proizvodnja u decembru 2009. zabilježila je rast od 26% u odnosu na prethodni mjesec, ali u poređenju sa istim mjesecom prošle godine, ostvaren je pad od 24,6%. Kada posmatramo period od januara do decembra, primjećuje se da je rast industrijske proizvodnje uslovljen uglavnom rastom u proizvodnji električne energije i vode.

Inflacija

Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u prethodnoj godini iznosila je svega 3,6%. Centralna Banka Crne Gore objavila je da zahvaljujući monetarnim i fiskalnim stimulansima korišćenim u borbi protiv recesije, te mjere će se odraziti i na stopu inflacije u vidu rasta.

Zaposlenost i zarade

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, stopa nezaposlenosti zabilježena na kraju decembra 2009. iznosila je 11.3%. Prosječna bruto zarada u decembru iznosila je €653, dok je prosječna neto zarada iznosila €470, počev od €189 u sektoru ribarstva do €929 u sektoru finansija.

Direktne strane investicije

Priliv direktnih stranih investicija u 2009-oj godini iznosio je € 766,7 miliona. Struktura investicija je značajno poboljšana u korist investicija u lokalne kompanije i banke, dok je, s druge strane, smanjeno ulaganje u nekretnine. Najveći priliv ostvaren je privatizacijom i dokapitalizacijom Elektroprivrede Crne Gore i kroz dokapitalizaciju banaka.

9

(Izvor: Monstat, Centralna Banka Crne Gore, Ministarstvo finansija)

Crna Gora - makroekonomski indikatori u periodu od 2002. - 2009. godine

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
BDP u tekucim cijenama*	1.360,1	1.510,1	1.669,8	1.815,0	2.149,0	2.680,5	3.085,6	3.083,0	
Realni BDP u mil. EUR	1.319,8	1.394,1	1.577,0	1.739,6	1.970,5	2.378,0	2.866,0		
BDP - realni rast, %	1,9	2,5	4,4	4,2	8,6	10,7	6,9	-5,3	
Stanovništvo (000) procjena sredinom godine	617,1	620,3	622,1	623,3	624,2	626,2	628,8	630,1	
BDP-pc	2.208	2.435	2.684	2.912	3.443	4.28	4.908	4.893	
Inflacija, %	9,2	6,2	1,5	2,4	2,8	7,7	7,2	1,5	
Broj zaposlenih	113.78	111.86	143.49	144.36	150.8	156.41	166.221	174.15	
Broj nezaposlenih	80.582	71.678	64.968	54.457	43.19	34.396	29.535	28.385	
Rast zaposlenosti (osobe), %	-0,3	-1,7	28,3	0,6	4,5	3,7	6,3	4,8	
Stopa nezaposlenosti, %	30,4	26,7	22,4	18,5	14,7	11,9	10,7	11,4	
Broj Penzionera	88.3	90.778	91.936	92.991	93.569	93.692	97.324	110.55	
Prosječna zarada	251	271	303	327	433	497	609	643	
Suficit/Deficit javnog sektora, % BDP		-2,40	-1,98	-1,96	2,94	6,65	-0,39	-3,37	
									Opšti sistem Specijalni sistem
Izvoz robe i usluga, tekuće cijene, mil. EUR	480,97	461,90	701,68	790,41	1.066,36	1.217,47	1.273,37	851,10	832,70
Stope rasta izvoza robe i usluga, %	24,6	-4,0	51,9	12,6	34,9	14,2	4,6	-20,6	-19,3
Uvoz robe i usluga, tekuće cijene, mil. EUR	814,49	709,57	969,94	1.108,53	1.718,59	1.936,66	2.359,89	1.201,10	1.437,07
Stope rasta uvoza robe i usluga, %	4,5	-12,9	36,7	14,3	55,0	12,7	21,9	-35,2	-36,4
Bilans razmjene robe i usluga, tekuće cijene, mil. EUR	-333,52	-247,67	-268,26	-318,11	-652,23	-719,19	-1.086,52	-349,61	-604,37
Bilans razmjene robe i usluga, % BDP	-24,5	-16,4	-16,1	-17,5	-30,4	-26,8	-35,2	-13,1	-22,6
Bilans tekućeg računa, tekuće cijene, mil. EUR	-174,99	-102,06	-119,64	-154,05	-531,21	-642,79	-1.005,66	-335,0	-589,8
Bilans tekućeg računa, % BDP	-12,9	-6,8	-7,2	-8,5	-24,7	-24,0	-32,6	-12,5	-22,1
Bruto kapitalna formacija, u tekućim cijenama, mil. EUR	198,9	200,8	286,1	326,3	469,8	867,1	1.180,2	883,0	
Bruto kapitalna formacija, % BDP-a	14,6	13,3	17,1	18,0	21,9	32,3	38,3	23,8	
Spoljni dug, mil. EUR	893,6	461,5	488,3	513,3	504,0	462,1	481,7	699,9	
Spoljni dug, % BDP	65,7	30,6	29,2	28,3	23,5	17,2	15,6	22,7	
Neto strane direktne investicije, tekuće cijene, mil. EUR		38,7	50,6	380,9	466,7	524,9	567,6	766,7	
Neto strane direktne investicije, % BDP		2,6	3,0	21,0	21,7	19,6	18,4	28,7	

*Izvor: Monstat, podaci za 2007. godinu su revidirani.

Podatak za 2009. godinu je procjena Ministarstva finansija CG.

2.] Pregled poslovanja Banke

Pregled poslovanja Banke

Depoziti

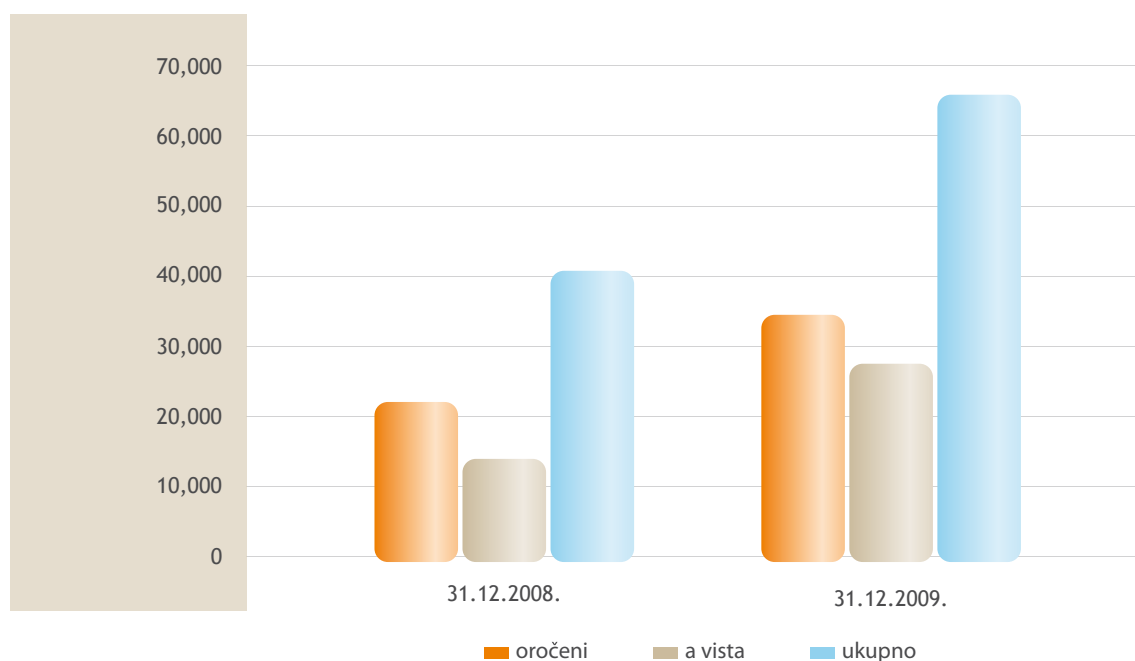
Ova godina je bila godina velikih izazova za tržište Crne Gore. Ukupni depoziti na nivou bankarskog sektora na godišnjem nivou su zabilježili pad od 8,30%. Ipak, Hipotekarna banka je tokom 2009. godine nastavila intenzivnu kampanju na povećanju štednje, kako stanovništva tako i privrede. Prepoznata je kao sigurna i visoko likvidna banka, zbog čega su ukupni depoziti Banke, u odnosu na prethodnu godinu, povećani za 62,15% i iznosili su 69.74 mil €. Time je banka značajno popravila poziciju na tržištu i u ovom segmentu poslovanja.

Ostvareni procenat rasta depozita ukazuje na veliko povjerenje koje su građani i poslovni subjekti dali Hipotekarnoj banci, kao i na aktivnom pristupu prodaji proizvoda, kvalitetnoj ponudi i prepoznatljivom marketinškom pristupu.

Na povećanje ukupnih depozita uticao je rast kako depozita stanovništva tako i depozita poslovnih subjekata.

Porast depozita stanovništva u odnosu na 2008 godinu je iznosio 33,27% dok su depoziti poslovnih subjekata povećani za 84,21%.

Depoziti stanovništva na kraju 2009. godine čine 35,59% ukupnih depozita. U ukupnim depozitima na kraju 2009 godine, oročeni depoziti učestvuju sa 55,52%. U 2009. godini je zabilježen rast oročenih depozita od 51,07%, dok su depoziti po viđenju porasli za 78,49%.

Zahvaljujući inoviranoj ponudi i drugačijem pristupu klijentima, kao i prepoznatljivoj marketinškoj kampanji, Banka je tokom 2009. godine značajno povećala i broj redovnih klijenata. Otvoreno je cca 4.500 računa fizičkih lica i cca 1.300 računa poslovnih subjekata. Povećanje broja klijenata je i rezultat kreativnog pristupa tržištu kao i širenja mreže poslovnica.

Krediti

Hipotekarna banka AD je u svom poslovanju prvenstveno orijentisana na kreditiranje stanovništva i malih i srednjih preduzeća. Nepovoljan poslovni ambijent u kom je Banka u toku 2009.godine poslovala, predstavljao je sužen okvir za obavljanje bankarske djelatnosti.

Bez obzira na to, Hipotekarna banka AD je, zahvaljujući kontinuiranom kreditiranju i visokoj likvidnosti, uspjela da u datim okolnostima na najbolji način prepozna potrebe klijenata, kako pravnih lica tako i stanovništva.

Zahvaljujući ovome, veliki broj renomiranih crnogorskih preduzeća su postali naši klijenti. Bruto krediti banke su na kraju 2009. godine iznosili 76,78 mil što predstavlja povećanje za 25,88% u odnosu na prethodnu godinu. Ovaj podatak je još impresivniji, ako se ima u vidu činjenica da je u istom periodu bankarski sektor u ovom segmentu ostvario pad od 14,30%. U strukturi ukupnih kredita, krediti stanovništvu čine 31,43% dok udio kredita pravnih lica čini 68,57% ukupnih kredita.

	31.12.2008.	31.12.2009.	Promjene
BRUTO KREDITI	60,997,623	76,782,771	25.88
REZERVACIJE	2,879,458	2,085,040	-27.59
NETO KREDITI	58,118,165	74,697,731	28.53

U saradnji sa Evropskom Investicionom Bankom (EIB), Hipotekarna banka je u 2009. godini plasirala 4.000.000€ i omogućila malim i srednjim preduzećima (MSP), da ostvare kredite po izuzetno povoljnim uslovima u dijelu kamatne stope i roka vraćanja kredita.

Sredstvima kredita EIB, Banka finansira projekte malih i srednjih preduzeća u oblasti:

- industrije,
- usluga,
- turizma,
- zaštite životne sredine i uštede energije,
- infrastrukture itd...

Banka je u 2009. godini odobrila 3.026 kredita fizičkim licima, 508 kredita i 662 garancije pravnim licima, čime su u potpunosti realizovani prodajni planovi.

	Broj odobrenih kredita	Iznos u €	Prosječan iznos u €	Broj odobrenih garancija	Iznos u €	Prosječan iznos u €
PRAVNA LICA	508	82,686,474	162,769	662	14,963,895	22,604
FIZIČKA LICA	3,026	13,750,798	4,544	2	2,980	1,490

Banka permanentno radi na unapređenju odnosa sa svojim klijentima kojima pruža kompletan bankarsko-finansijski servis kao i poslove kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja, pri čemu posebnu pažnju pridaje sigurnosti plasmana.

U svojoj ponudi za pravna lica, banka ima gotovinske kredite, revolving kredite, kredite za plaćanje obaveza dobavljačima, za kupovinu automobila, za refinansiranje obaveza kod drugih banaka, za finansiranje izvoznih potraživanja, za kupovinu opreme, za adaptaciju poslovnih prostora, za pripremu turističke sezone kao i sve vrste garancija. Za stanovništvo, Banka takođe nudi širok spektar kredita: gotovinske, potrošacke, studentske, kredite za kupovinu automobila, za adaptaciju i izgradnju, za pomorce, za razvoj turizma, poljoprivredne kredite i dr. kao i sve vrste garancija.

Poslovna mreža i kanali distribucije

Poslovna mreža se u skladu sa planovima širila i u 2009. godini. Obzirom da je jedan od ciljeva Hipotekarne banke AD Podgorica i jačanje i konsolidovanje poslovne mreže, u 2009. godini je počela sa radom nova filijale Banke. koja se nalazi u Beranama, u glavnoj ulici Mojsija Zečevića i samim svojim položajem omogućava odličan pristup klijentima. Takođe, u prvom kvartalu 2010. godine, sa radom počinje i još jedna ekspozitura u Podgorici u Bloku VI u ulici Đoka Miraševića M3, koja će biti specijalizovana za rad sa malim i srednjim preduzećima.

Ove filijale Hipotekarne banke AD Podgorica svoje poslovne aktivnosti usmjeriće na stanovništvo kao i na pravna lica koja se bave pružanjem usluga, trgovinom na veliko i malo, i u manjoj mjeri preduzećima koja se bave građevinskim i proizvodnim aktivnostima.

Oba prostora su u skladu sa strogim standardima koji podrazumijevaju proces prilagođavanja rada poslovnice najmodernijim bankarskim standardima.

Poslovna mreža Hipotekarne banke AD Podgorica koja se sada sastoji od 8 filijala i 5 ekspozitura predstavlja kvalitetnu osnovu za ostvarenje dobrih rezultata u narednoj godini.

Osim razgranate poslovne mreže, Banka je svojim klijentima dostupna i putem ostalih kanala distribucije - bankomata, EFTPOS terminala, putem internet bankarstva i usluge HBklik. Posebna pažnja posvećuje se upravljanju poslovnom mrežom, kontinuiranoj edukaciji zaposlenih te uređenju i opremanju poslovnica radi pružanja što kvalitetnijih usluga klijentima.

Hipotekarna banka AD Podgorica će i nadalje voditi računa da svojim klijentima bude pristupačnija bilo putem poslovnica, bankomata, interneta ili telefona.

Novi proizvodi i usluge

Usmjerena na zahtjeve i potrebe klijenata, Banka je kontinuirano radila na poboljšavanju postojeće ponude, te razvoju novih proizvoda i usluga nastojeći da postigne i održi kvalitet i konkurentnost na tržištu.

Standardnu ponudu štednih proizvoda, Banka je tokom 2009. godine proširila sa nekoliko prigodnih akcija s ciljem stimulisanja oročene štednje kako stanovništva tako i poslovnih subjekata. Jedna od takvih akcija je svakako akcija Nedjelja štednje koju Hipotekarna banka, sada već tradicionalno, sprovodi u saradnji sa CBCG.

U cilju povećanja a vista štednje građana, Banka je novim korisnicima tekućih računa ponudila Narandžasti paket koji vlasnicima tekućih računa istovremeno omogućava i korišćenje HBklik-a, SMS-a, trajnog naloga kao i dobijanje Visa electron kartice.

Uvođenjem SMS obavještenja o promjenama na računu kao i mogućnosti upita stanja umnogome je doprinijelo kvalitetu usluga.

Ponuda kredita građanima uvećana je novim vrstama potrošackih kredita i to: Potrošacki krediti 10-10-10 i Potrošacki sprint krediti. Pri tome se ponuđenim uslovima uvijek nastoje ispuniti očekivanja postojećih klijenata i pridobiti novi klijenti uz istovremeno minimiziranje rizika i povećanje sigurnosti plasmana.

Upravljanje sredstvima

Obezbjedivanje optimalne likvidnosti je osnovni uslov za sigurno i efikasno poslovanje Banke. Banka mora potrebnu likvidnost ostvariti racionalnim upravljanjem sredstvima i obavezama u cilju održavanja odgovarajućeg srazmjera između likvidne aktive i nestabilne pasive.

Samim tim, osnovni ciljevi poslovanja Hipotekarne banke, kada je u pitanju upravljanje rizikom likvidnosti, ogledaju se u planiranju potreba za likvidnošću, smanjenju troškova obezbjeđenja potrebnih dodatnih sredstava ili povećanju prihoda od plasiranja viška likvidnih sredstava i zadovoljenje zahtjeva supervizora.

Služba upravljanja sredstvima Hipotekarne banke je tokom 2009. godine održavala likvidnu poziciju Banke na zadovoljavajućem nivou, što je omogućilo sigurno i uspješno poslovanje iste. Pravovremenim planiranjem i efikasnom koordinacijom i komunikacijom sa poslovnom mrežom vršena je adekvatna alokacija sredstava radi nesmetanog obavljanja svih bankarskih operacija (platni promet, custody operacije, kreditne i depozitne aktivnosti...). Svi zahtjevi klijenata ispunjavani su u najkraćim rokovima, što je i uticalo da se Hipotekarna banka u periodu globalne ekonomske krize prepozna kao jedna od najlikvidnijih i najpouzdanijih banaka u bankarskom sistemu Crne Gore. Banka je optimalno upravljala i održavala adekvatnu ročnu uskladjenost imovine i obaveza kroz cijeli period. Početkom 2009. godine izvršene su potrebne korekcije i dopune postojećih internih akata i usvajanje novih akata koji definišu upravljanje rizikom likvidnosti u Banci, a sve u cilju usklađivanja sa regulativom Centralne banke Crne Gore. Viškovi likvidnih sredstava su tokom godine, sem kroz kreditnu aktivnost, plasirani i u utržive hartije od vrijednosti, kao i djelimično oročavani kod inostranih banaka, što je dodatno uticalo na bilans uspjeha Banke.

U 2009. godini, Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima je optimizovao devizni rizik Banke, i kroz dnevno praćenje otvorenih pozicija u stranim valutama uspio da svede moguće negativne efekte na bilans uspjeha Banke na minimum. Tokom 2009. godine Sektor je i proširio saradnju sa inostranim bankama, posebno kroz unapređjivanje postojećih depozitno/kreditnih linija, ali i kroz obezbjeđivanje novih aranžmana. U 2009. godini sklopljen je aranžman između Vlade Crne Gore i Evropske investicione banke. Hipotekarna banka je kroz ovaj aranžman dobila određena sredstva za finansiranje malih i srednjih preduzeća i time omogućila kreditiranje privrede po izuzetno povoljnim uslovima - niže kamate i duži rokovi otplate.

Investiciono bankarstvo

Poslije značajnog pada prometa na obje berze u 2008. godini, 2009. godinu karakteriše blag oporavak. Ukupan promet na obje berze iznosio je 404,7 miliona, za razliku od prošlogodišnjih 160.

U protekloj godini najveća i najvažnija transakcija odrađena na crnogorskim berzama bila je privatizacija Elektroprivrede Crne Gore, zahvaljujući kojoj je i ostvaren rast prometa u protekloj godini. Italijanska grupa A2A je postala vlasnik oko 46% akcija Elektroprivrede a tom prilikom se u budžet Crne Gore slilo oko 96 miliona eura, dok je u ruke stanovništva, kao manjinskih akcionara otišlo oko 100 miliona eura. Transakcija je izvršena na NEX berzi us posredovanje jedne brokersko-dilerske kuće i nekoliko kastodi odjeljenja, među kojima je odjeljenje naše banke po ostvarenom rezultatu imalo primat. U postupku prikupljanja prodajnih naloga koji je bio organizovan u svim filijalama banke širom zemlje, naše učešće je iznosilo gotovo 20% ukupnog broja akcija koje su privatizovane u tom postupku.

Na crnogorskim berzama predmet trgovine su bile tri vrste hartija od vrijednosti: akcije kompanija, akcije investicionih fondova i obveznice, među kojima obveznice stare devizne štednje, restitucije i obveznice lokalnih samouprava. Naša banka je bila jedan od lidera kada je riječ o učešću u prometu.

Od početka 2009. sva tri berzanska indeksa (NEX 20, NEX PIF and MOSTE) su imala sličan trend kretanja. Trend opadanja koji je započeo u avgustu 2007 i koji se nastavio kroz 2008. godinu konačno je zaustavljen u 2009. Stoga, vrijednost indeksa je počela da se oporavlja s početkom 2009. godine. Indeks NEX 20 zabilježio je rast od 46%, NEX PIF 20% i MOSTE 30%.

Krajem 2009. godine Hipotekarna banka AD Podgorica je osnovala Službu za brokersko-dilerske poslove.

Godina 2009. je bila karakteristična po uspješnom nastupu službe kastodi poslova na crnogorskom tržištu kapitala. Vrijednost portfolia koji se nalazio u na kastodi računima klijenata u prosjeku se kretao oko 9 miliona eura, sa najvećom vrijednosti od 27.638.145,23 EUR. Ukupan promet je iznosio oko 55 milona EUR, od čega su 30% činile kupovne a 70% prodajne transakcije. Ukupan prihod generisan od investicionog bankarstva je bio 349.270,16 EUR od čega 34% operativnog profita.

Upravljanje rizicima

Razvoj sistema upravljanja rizicima u Hipotekarnoj banci je snažno usmjeravan kako eksternim tako i internim zahtjevima u zadnjim godinama. Implementacija i nadogradnja svih zakonskih propisa i zahtjeva je dio projekta koji Hipotekarna banka nastoji razviti u svojoj korporativnoj kulturi kod svih zaposlenih i na nivou sistema. Vodilja je rizikom prilagođeno poslovanje i implementacija odgovarajućih instrumenata na nivou svih proizvoda, transakcija i sektora i integracija u jedan sistem za koji odgovoran Odbor direktora preko specijalizovanih službi.

Razvoj sistema upravljanja rizicima u Hipotekarnoj banci povećao je sposobnost procjene, praćnja i kontrole rizika sa kojima se u svom poslovanju izlaže, što je uticalo na povećanje kapaciteta Banke za prevazilaženje tržišnih izazova. Postignut kvalitet sistema za upravljanje rizicima u značajnoj je mjeri doprinio očuvanju kapitalne baze Banke, te na taj način omogućio stvaranje povoljnih uslova za kreditnu ekspanziju u drugoj polovini godine. Hipotekarna banka prepoznala je profesionalno upravljanje rizicima kao ključnu kompetenciju neophodnu za efikasan i održiv razvoj kompanije i kreiranje imidža moderne finansijske institucije spremne da odgovori svim izazovima okruženja i permanentno stvara vrijednost za akcionare.

21

U svom poslovanju Hipotekarna banka teži balansiranju odnosa rizika i prinosa i održavanju umjerenog i proračunatog rizičnog profila koji je određen sljedećim faktorima:

- Strateškim fokusom na sektor stanovništva i malih i srednjih preduzeća, Politikom likvidnosti, Održavanjem visokog nivoa kapitalne adekvatnost, Diversifikacijom kreditnog portfolija po sektorima privrede, Konzervativnim pristupom kreditnoj politici.

Sektor za upravljanje rizicima sistematično i kontinuirano prati sljedeće vrste rizika:

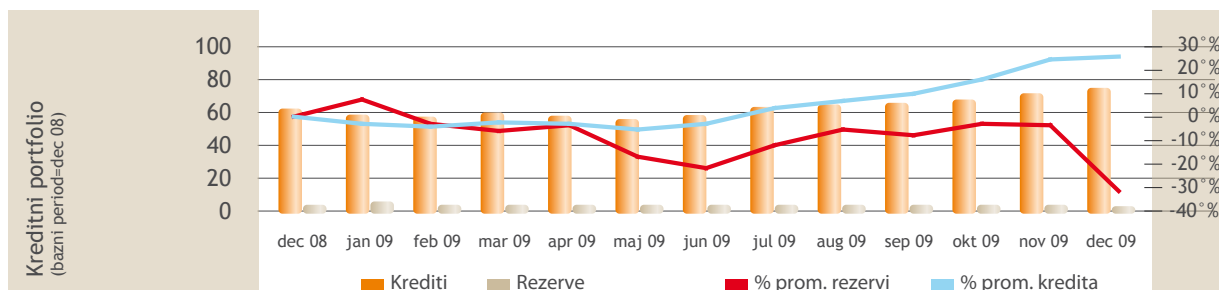
- Kreditni rizik, Tržišni rizik (Devizni rizik, Pozicijski rizik (cjenovni rizik i rizik kamatne stope) i rizik poravnjanja), Rizik likvidnosti, Operativni rizik, Rizik zemlje

Odbor direktora ima vrhovnu odgovornost u razumijevanju prirode i nivoa rizika kojim je Banka u svom poslovanju izložena. Svoje nadležnosti Odbor direktora obavlja direktno i preko stalnih tijela Banke koja imaju ulogu da pomognu Odboru u ocjeni performansi menadžmenta u procesu upravljanja rizicima. Stalna tijela u procesu upravljanja rizicima su: Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Odbor za upravljanje kreditnim rizikom.

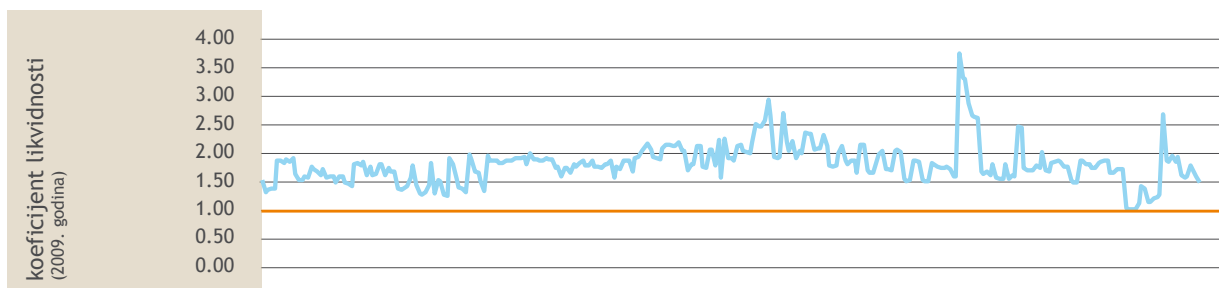

Portfolio kredita (Kreditni rizik):

Godina 2009. za bankarski sistem Crne Gore bila veoma nepovoljna sa aspekta kreditnog rizika, Hipotekarna banka je uspjela da preokrene negativne tendencije u prvoj polovini godine i da u drugoj polovini poveća kreditnu aktivnost u bilansu i van-bilansu.

Iznos ukupnih kredita u 2009. godini veći je za 26% u odnosu na 2008. godinu, uz istovremeno smanjenje rezervacija za kreditne gubitke za 41%. Rezultati sprovedenog stres testiranja kreditnog rizika u 2009. godini ukazuju na visoku spremnost kapitala Banke da apsorbira sve potencijalne gubitke u slučaju realizacije stresnih scenarija makro-ekonomskih varijabli. Likvidnost u 2009. godini je bila veoma teška za cijeli bankarski sistem, Hipotekarna banka je konzervativnom politikom upravljanja rizikom likvidnosti obezbijedila uslove za nesmetano poslovanja i nije imala problema sa likvidnošću. O komfornoj poziciji likvidnosti tokom 2009. godine, govori i kretanje koeficijenta dekadne likvidnosti koji nije išao ispod vrijednosti od 0.9.

Koeficijent solventnosti (Capital Adequacy Ratio)

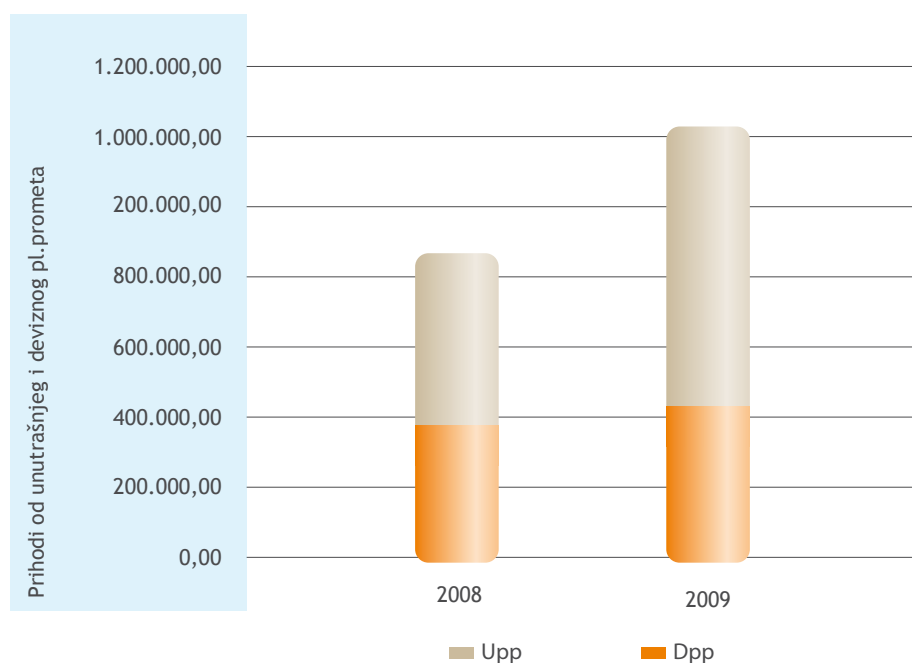
U 2009 godini koeficijent solventnosti je bio značajno iznad zakonom propisanog i iznosio je na 31/12/2009 god 21,58 % (min zakonom zahtijevan 10%). Koeficijent solventnosti je najznačajniji pokazatelj povjerenja u Banku i zaštitnik je deponentima, svim povjeriocima i poslovnim partnerima banke. Hipotekarna banka za razliku od velikih sistemskih banaka nije imala problema sa koeficijentom solventnosti i bila je na zavidnom nivou u godini ekonomske recesije.

Platni promet

Glavna karakteristika platnog prometa u 2009. godini bila je upotpunjavanje lepeze platno prometnih usluga što je imalo za rezultat povećanje broja klijenata i povećanje broja platnih transakcija.

Ukupan broj transakcija u platnom prometu povećao se za 21% u odnosu na 2008. godinu. Najveći porast ostvaren je u broju elektronskih platnih transakcija (e-banking) koji je zabilježio porast od 93% u odnosu na 2008. godinu.

Ukupni prihodi od platnog prometa porasli su za 19% u odnosu na 2008. godinu. Prihodi od naknada iz domaćeg platnog prometa porasli su za 21% a od deviznog platnog prometa za 16% u odnosu na prošlu godinu.

23

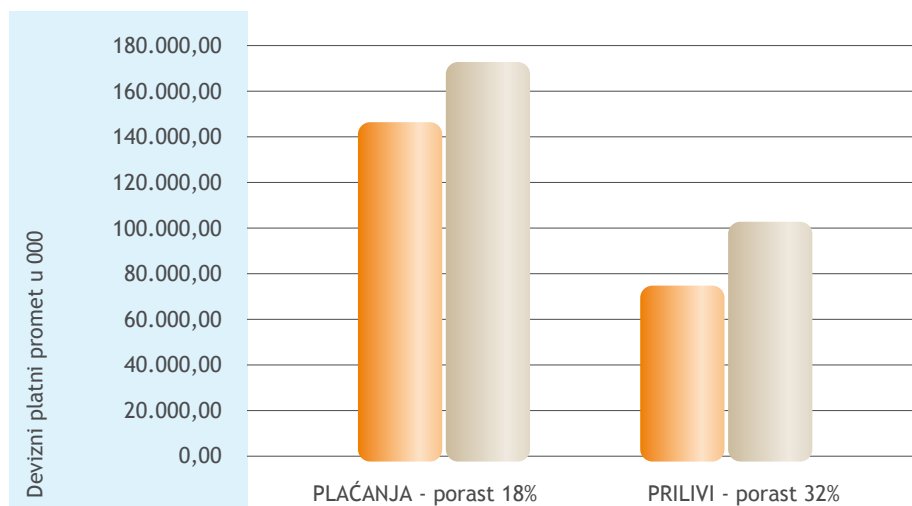
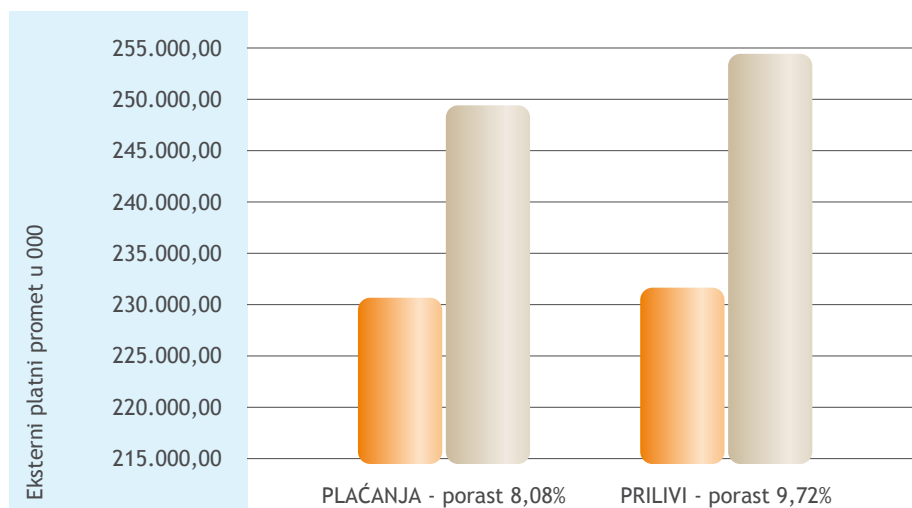
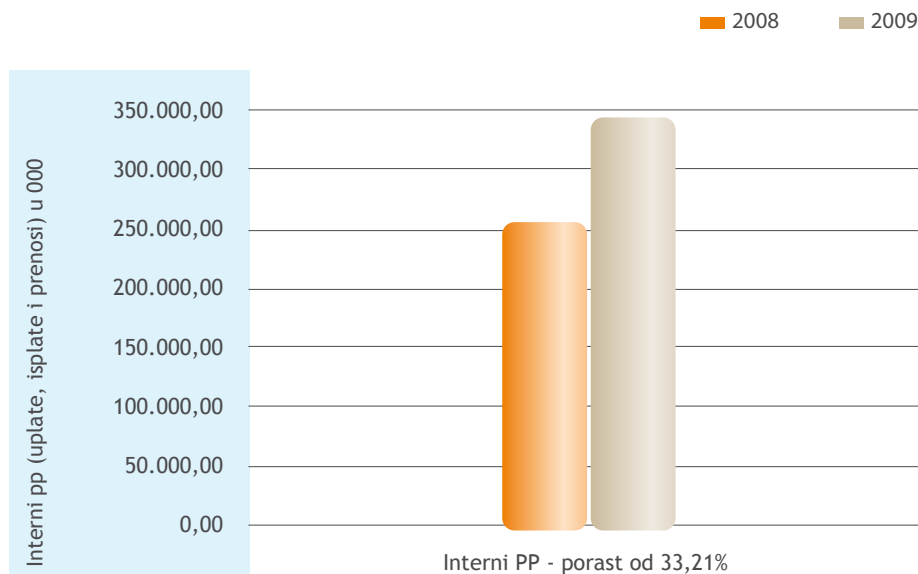

Broj otvorenih računa u platnom prometu u odnosu na prethodnu godinu povećao se za 35% što jasno govori o broju novih klijenata banke. Najveći broj računa otvoren je fizičkim licima. Broj ovih računa je dupliran u odnosu na prethodnu godinu. Porast broja računa koja su otvorila pravna lica iznosi 27% u odnosu na prethodnu godinu.

Banka stalno radi na povećanju efikasnosti u izvršavanju transakcija plaćanja i već je prepoznata kao pouzdan partner kako kod domaćih klijenata tako i kod stranih banaka. Banka je povećala broj i vrstu transakcija preko svojih korespondentnih banaka. Najveće povećanje ostvareno je kod dokumentarnih poslova gdje je broj otvorenih akreditiva porastao 2,5 puta u odnosu na prošlu godinu.

Što se tiče platnog prometa na nivou banke, banka je najveći porast ostvarila u internom platnom prometu od 33,21% što jasno govori o povećanju broja klijenata banke i broju otvorenih računa.

Kapital

Ukupan kapital Banke na dan 31.12.2009. iznosi 20,330 miliona eura. U odnosu na prethodnu godinu, kapital je povećan za 5,47%. Na dan 31. decembar 2009. godine nominalna vrijednost akcionarskog kapitala iznosi 16,006 miliona eura. Akcionarski kapital sastoji se od 31.305 akcija, svaka nominalne vrijednosti 511,29 eura. U vlasničkoj strukturi Banke strana pravna i fizička lica učestvuju sa 86% akcijskog kapitala, dok je preostali akcijski kapital u vlasništvu domaćih pravnih i fizičkih lica.

Račun dobiti i gubitka

Banka je u 2009. godini ostvarila dobit u iznosu 1,055 miliona eura. Prihodi od kamata u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 6,49% i iznose 6,827 miliona EUR, što je posljedica povećanja kreditne aktivnosti. Prihodi od naknada u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 28,22% i iznose 2,087 miliona EUR. Neto prihodi od naknada iznose 30,87% prihoda iz redovnog poslovanja Banke.

Ostali prihodi u odnosu na prethodnu godinu veći su za 171,02 % i iznose 987 hiljada EUR, povećanje se najvećim dijelom odnosi na naplatu otpisanih kredita iz tekućeg godine i prethodnih obračunskih perioda.

Troškovi redovnog poslovanja, uključujući amortizaciju, iznose 5,592 miliona eura i povećani su se za 14,40% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje troškova posljedica je proširenja poslovne mreže, novog broja zaposlenih, kao i povećanje ostalih troškova koje prate rast i razvoj Banke.

Procjena kreditnih rizika i formiranje rezervi za rizične plasmane i potencijalne obeveze Banke, temelje se na primjeni načela konzervativne politike i primjene važećih Zakonskih propisa. Ukupno izdvojene rezerve na pozicije aktive i pasive iznose 2,843 miliona EUR sa stanjem na dan 31.decembar 2009 godine.

25

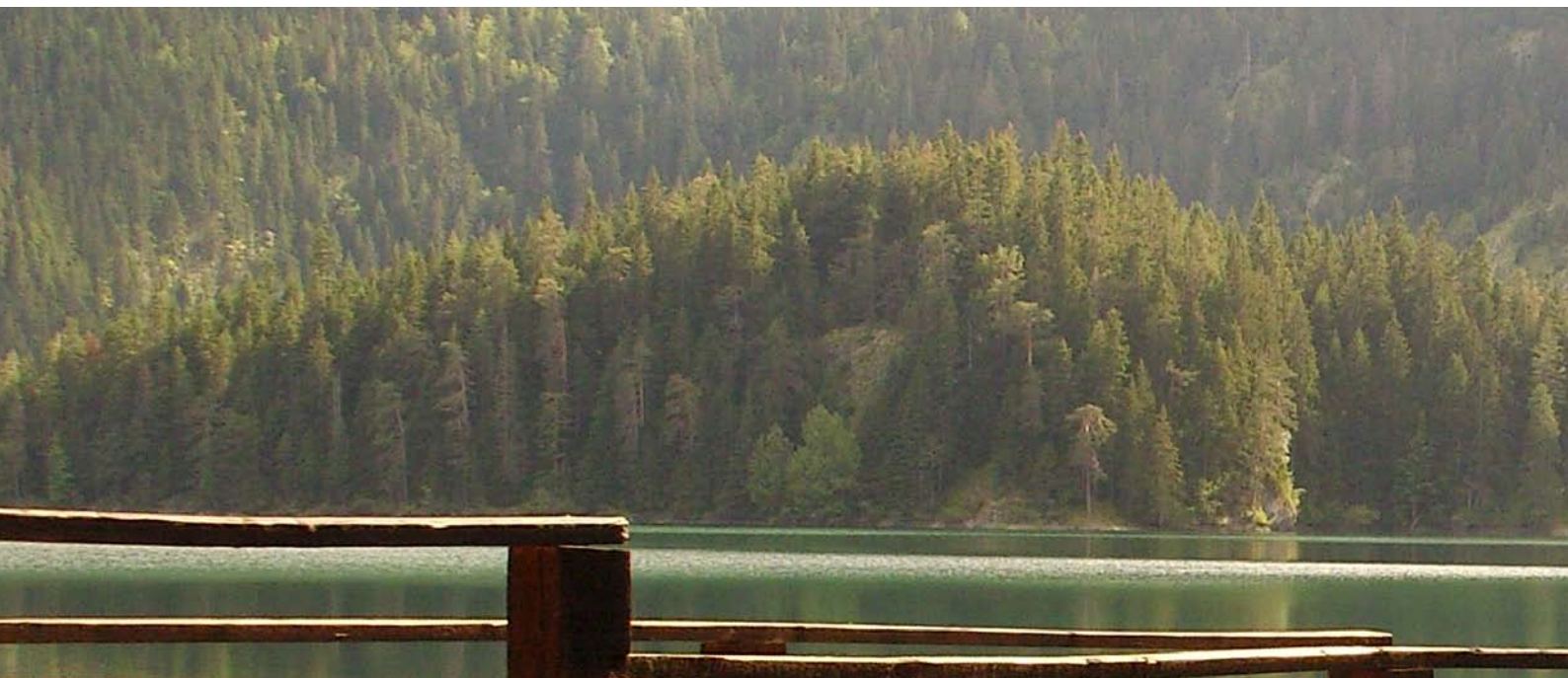
Raspodjela dobiti

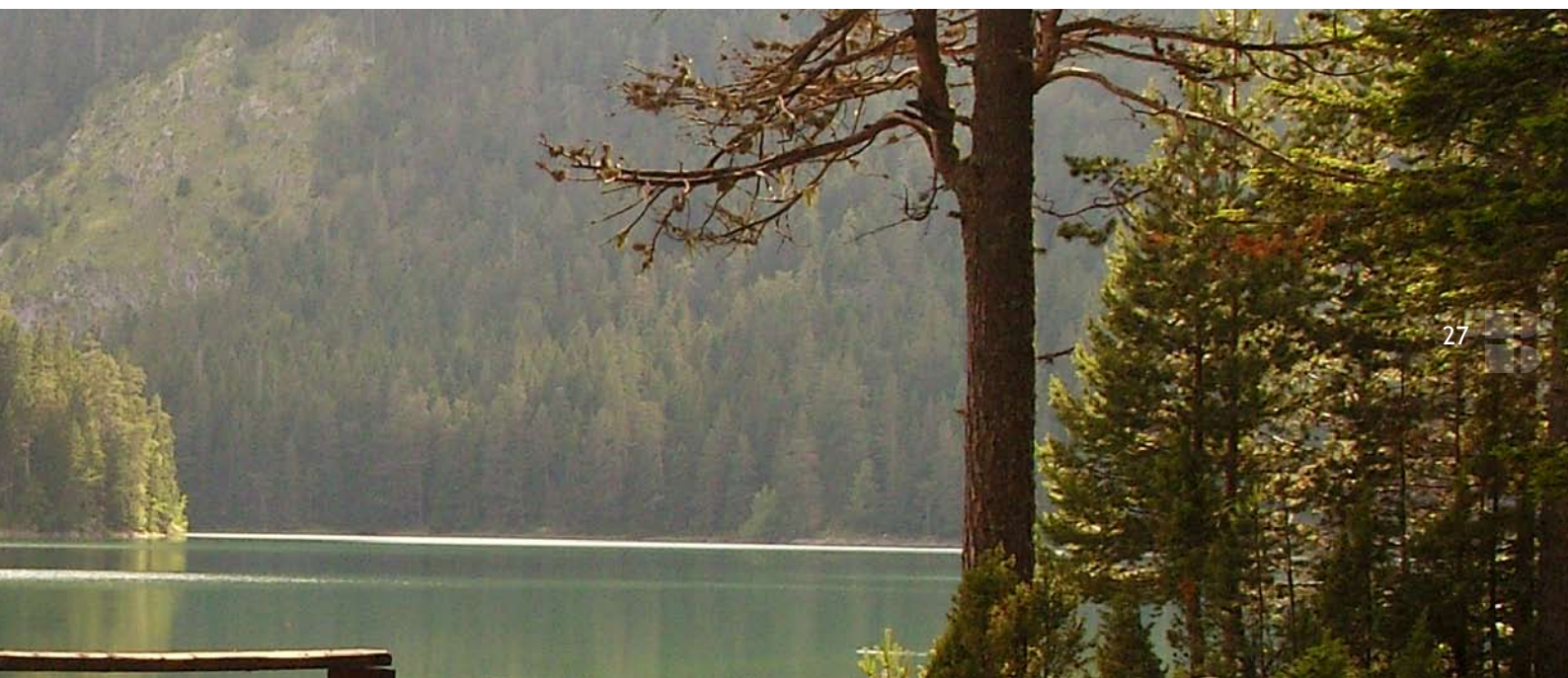
Odbor direktora je predložio, uz iniciranje istog od strane menadžmenta Banke, Skupštini akcionara da se ostvarena dobit u 2009. godini rasporedi za pokriće gubitka iz prethodnih obračunskih perioda.

Organizacija i zaposleni

Hipotekarna banka je na dan 31.12.2009. godine imala 139 zaposlenih, što je povećanje od 9% u odnosu na 31.12.2008. godine. Od ukupnog broja zaposlenih, u direktnom radu sa klijentima ("front office"), angažovano je 55% zaposlenih. Prosječna starost zaposlenih Banke je 37 godina. Razvoju poslovanja morala se prilagoditi i odgovarajuća organizaciona struktura, pa je Banka uvela adekvatne organizacione promjene u cilju što veće efikasnosti, te optimalnog iskorišćavanja tehničkih i kadrovskih resursa. Kontinuirana edukacija i stručno usavršavanje zaposlenih, primarni su ciljevi Banke. Tokom 2009. godine, na internim i eksternim edukacijama, iz raznih područja bitnih za poslovanje Banke učestvovalo je gotovo dvije trećine zaposlenih. Istovremeno, Banka zapošljava mlade, stručne ljude koji će svojim angažmanom doprinijeti novom kvalitetu u daljem razvoju Banke. Obzirom da ljudski kapital predstavlja glavnu konkurentsku prednost, Hipotekarna banka posebnu pažnju posvećuje motivaciji i nagrađivanju svojih zaposlenih, te razvoju njihovih kompetencija.

4.

Finansijski izvještaji na 31. decembar 2009. godine i Izvještaj nezavisnog revizora

INDEPE IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Odboru direktora i akcionarima Hipotekarne banke A.D., Podgorica

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Hipotekarne banke A.D., Podgorica (u daljem tekstu „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2009. godine i odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja sa završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka. Ova odgovornost uključuje: osmišljavanje, primjenu i održavanje sistema internih kontrola relevantnih za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, kao i po osnovu kriminalnih radnji ili grešaka; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Osim kao što je objelodanjeno u djelu „Osnove za kvalifikovano mišljenje“, reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i planiranje i obavljanje revizije na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja. Revizija uključuje izvršavanje postupaka za pribavljanje revizorskih dokaza kojima se potkrijepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na profesionalnom sudu revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, kao i po osnovu kriminalnih radnji ili grešaka. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja u cilju kreiranja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne i za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrijednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i opštu ocjenu prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Osnove za kvalifikovano mišljenje

Kao što je objelodanjeno u napomeni 3.1. uz finansijske izvještaje, Banka je od 1. januara 2009. godine izvršila promjenu računovodstvene politike koja se odnosi na priznavanje naknada za odobravanje kredita, garancija i drugih oblika jemstava, kao i naknade koje se obračunavaju Banci po osnovu primljenih kredita, i shodno tome od 1. januara 2009. godine Banka primjenjuje računovodstvenu politiku kojom se ove naknade smatraju sastavnim dijelom kontinuiranog angažovanja kod rezultirajućeg finansijskog instrumenta i razgraničavaju se i priznaju kao korekcija efektivnog prinosa u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda („MRS“) 18 - „Prihodi“ i MRS 39 - „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“. Obzirom da Banka nije izvršila obračun efekata primjene nove računovodstvene politike na prethodne periode, u skladu sa zahtjevima MRS 8 - „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“, koji zahtijeva da se promjena računovodstvene politike primjeni retrospektivno za najraniji prezentovani prethodni period, kao da je nova računovodstvena politika bila primjenjivana oduvijek, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte koje bi primjena navedenog standarda imala na finansijske izvještaje Banke za 2009. godinu.

Kvalifikovano mišljenje

Po našem mišljenju, izuzev za efekte eventualnih korekcija koje su mogle da budu utvrđene kao neophodne da smo mogli da se uvjerimo u pitanje navedeno u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Hipotekarne banke A.D., Podgorica na dan 31. decembra 2009. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Bilans uspjeha

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2009. godine

(U hiljadama EUR)

	Napomene	2009.	2008.
Prihodi od kamata	3.1, 4a	6,827	6,411
Rashodi kamata	3.1, 4b	(2,523)	(2,324)
Neto prihodi od kamata		4,304	4,087
Troškovi za gubitke	3.6, 5	(404)	(378)
Neto prihodi		3,900	3,709
Prihodi od naknada	3.1, 6a	2,087	1,627
Rashodi naknada	3.1, 6b	(346)	(299)
Neto prihodi od naknada		1,741	1,328
NETO PRIHODI OD KAMATA I NAKNADA		5,641	5,037
Ostali prihodi, neto	7	987	391
Opšti troškovi	8	(5,591)	(4,915)
NETO PRIHODI PRIJE VANREDNIH STAVKI		1,037	513
Vanredni prihod		37	722
Vanredni rashod		(19)	(72)
		18	650
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		1,055	1,163
Porez na dobit	3.3, 9	-	(10)
NETO DOBIT		1,055	1,153

Ovi finansijski izvještaji su odobreni od strane rukovodstva Hipotekarne banke A.D.,
Podgorica, 22. aprila 2010. godine u Podgorici.

Bilans stanja na dan 31. decembra 2009. godine

(U hiljadama EUR)

	Napomene	2009.	2008.
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	10	19,917	13,539
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju, izuzev akcija		292	41
Kredit i poslovi lizinga	11	74,698	58,118
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	12	1,086	-
Potraživanja iz kastodi poslova		19	-
Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	13	1,473	1,402
Stečena aktiva		11	-
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica	14	7	182
Ostala aktiva	15	2,347	1,503
Minus: Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu	15	(263)	(26)
Ukupna aktiva		99,587	74,759
PASIVA			
Depoziti	16	69,735	43,006
Obaveze po osnovu kastodi poslova		387	-
Obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama	17	4,000	8,700
Obaveze prema Vladi	18	2,248	1,349
Ostale obaveze	19	2,392	1,823
Rezerve za potencijalne kreditne gubitke po vanbilansnim izloženostima	20	495	606
Ukupne obaveze		79,257	55,484
KAPITAL			
Akcijski kapital	21	16,006	16,006
Emisiona premija		7,444	7,444
Opšte rezerve		-	1,849
Nepokriveni gubitak		(3,120)	(6,024)
Ukupan kapital		20,330	19,275
Ukupno pasiva		99,587	74,759
VANBILANSNA EVIDENCIJA	23	198,891	122,047

Izvještaj o promjenama na kapitalu U periodu od 1. januara do 31. decembra 2009. godine

(U hiljadama EUR)

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Opšte rezerve	Nepokriveni gubitak	Ukupno
Stanje, 1. januara 2008. godine	16,006	7,444	1,849	(7,177)	18,122
Dobit tekuće godine	-	-	-	1,153	1,153
Stanje, 31. decembra 2008.	16,006	7,444	1,849	(6,024)	19,275
Prenos (napomena 21)	-	-	(1,849)	1,849	-
Dobit tekuće godine	-	-	-	1,055	1,055
Stanje, 31. decembra 2009.	16,006	7,444	-	(3,120)	20,330

Izvještaj o tokovima gotovine

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2009. godine

(U hiljadama EUR)

	Napomena	2009.	2008.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Primljene kamate i naknade		8,709	8,120
Ostali prilivi		2	356
Plaćene kamate i naknade		(2,907)	(1,054)
Plaćanja zaposlenima i dobavljačima		(4,974)	(5,513)
<i>Neto priliv gotovine prije promjena poslovne aktive i pasive</i>		830	1,909
Promjena poslovne aktive i obaveza			
Povećanje plasmana komitentima, neto		(16,174)	(2,831)
Povećanje/(smanjenje) ostale aktive, neto		52	(1,032)
Povećanje depozita komitenata		26,729	2,889
Prilivi po osnovu kastodi poslova		368	-
Smanjenje ostalih obaveza		(10)	(173)
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>		10,965	(1,147)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
Nabavka opreme i nematerijalnih ulaganja		(332)	(599)
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>		(332)	(599)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INANSIRANJA			
(Odlivi)/prilivi po osnovu kredita i pozajmica		(3,801)	2,047
(Odlivi)/prilivi po osnovu kupovine i prodaje hartija od vrijednosti, neto		(5)	(47)
Prilivi po osnovu ulaganja u kapital drugih pravnih lica, neto		177	
Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja, neto		(1,086)	-
<i>Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>		(4,715)	2,000
Efekat kursnih razlika		(370)	(3)
Neto povećanje u gotovini i gotovinskim ekvivalentima		6,378	2,160
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine		13,539	11,379
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine		19,917	13,539
Komponente gotovine i gotovinskih ekvivalenata:			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	3.4	19,917	13,539
		19,917	13,539

Napomene uz finansijske izvještaje

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Hipotekarna banka A.D. Podgorica (u daljem tekstu „Banka“) je od 1995. godine registrovana kao akcionarsko društvo i registrovana je u Centralnom registru Privrednog suda pod registracionim brojem 4-0004632. Banka je kod Komisije za hartije od vrijednosti upisana u Registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem 3 (Rješenje broj 02/3-1/2-01). Od Centralne banke Crne Gore, Rješenjem broj 26 od 21.11.2001. godine, dobila odobrenje za dalji rad.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju, Statutom i Rješenjem Centralne banke Crne Gore, Banka obavlja poslove primanja novčanih depozita i odobravanja kredita za sopstveni račun. Pored bankarskih poslova iz prethodnog stava, Banka može da obavlja i slijedeće poslove:

- izdavanje garancija i preuzimanje drugih vanbilansnih obaveza,
- kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeting i dr.),
- izdavanje, obrada i evidentiranje platnih instrumenata,
- platni promet u zemlji i sa inostranstvom, u skladu sa propisima kojima se uređuje platni promet,
- finansijski lizing,
- poslove sa hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hartije od vrijednosti,
- trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenta:
 - a) stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
 - b) finansijskim derivatima,
- depoziti,
- izrada analiza i davanje informacija i savjeta o kreditnoj sposobnosti privrednih društava i preduzetnika i drugim pitanjima u vezi poslovanja,
- iznajmljivanje sefova,
- poslove koji su dio bankarskih poslova, pomoćne poslove u odnosu na poslove banke i poslove neposredno povezane sa poslovima Banke, u skladu sa ovim Statutom.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština akcionara i Odbor direktora. Odbor direktora Banke ima dva stalna tijela i to: Odbor za reviziju i Odbor za upravljanje kreditnim rizikom. Članove Odbora direktora Banke bira Skupština akcionara Banke. Odbor direktora Banke ima 5 (pet) članova, od kojih većina nijesu zaposleni u Banci.

Sjedište Banke je u Podgorici, u ul. Josipa Broza Tita br. 67. Na dan 31. decembra 2009. godine Banka ima 139 zaposlenih radnika (31. decembra 2008. godine: 128 zaposlenih radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1 Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore (“Sl. list RCG”, br. 69/2005 i br.80/2008), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list RCG”, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (“MSFI“) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom na osnovu člana 17 i 18 Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore i direktive Evropske unije 86/635/EEC od 8. decembra 1986. godine koja se odnosi na godišnje račune banaka i ostalih finansijskih institucija, koji preuzima zakonom definisane finansijske izvještaje koji u pojedinim djelovima odstupaju od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđaju MRS 1 “Prikazivanje finansijskih izvještaja“.

Računovodstvene politike koje su primjenjivane u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja se razlikuju od zahtjeva MSFI primjenljivih na dan 31. decembra 2009. godine u dijelu obračuna ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata i dijelu objelodanjivanja finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MSFI 7 - „Finansijski instrumenti: objelodanjivanja“. Banka obračunava iznos ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata u skladu sa relevantnim propisima Centralne banke Crne Gore (napomena 3.7.). Navedena računovodstvena politika može usloviti značajne razlike u odnosu na vrijednovanje ispravki vrijednosti i rezervisanja za procijenjenu nenaplativost finansijskih instrumenata na osnovu diskontovanja očekivanih budućih gotovinskih tokova primjenom originalne efektivne kamatne stope u trenutku odobravanja, u skladu sa zahtjevima MRS 39 - „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“.

Zbog potencijalno značajnih efekata koje gore navedena pitanja mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Banke, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu tretirati kao finansijski izvještaji sastavljeni u saglasnosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3. koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna valuta Banke je euro (EUR).

2.2 Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Procjene i prosuđivanja se donose na osnovu istorijskog iskustva i drugih činilaca, uključujući očekivanja u pogledu budućih događaja za koje se vjeruje da su u okvirima datih okolnosti razumna, gdje rezultati daju dobru osnovu za procjenu knjigovodstvene vrijednosti aktive i pasive koje se ne mogu jasno sagledati iz drugih izvora. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge i rashodi po osnovu naknada i provizija se utvrđuju u trenutku dospjeća za naplatu, odnosno kada su ostvareni.

Prihodi po osnovu naknada za odobravanje kredita, garancija i drugih oblika jemstava, kao i rashodi naknada koje se obračunavaju Banci po osnovu primljenih kredita, su se do 1. januara 2009. godine uključivali u prihode, odnosno rashode u momentu pružanja usluge, odnosno kada su naknade dospjele za plaćanje. Od 1. januara 2009. godine prihodi po osnovu naknada za odobravanje kredita, garancija i drugih oblika jemstava, odnosno rashodi naknada koje se obračunavaju Banci po osnovu primljenih kredita se, u skladu sa zahtjevima MRS 18 - „Prihodi” i MRS 39 - „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje”, smatraju sastavnim dijelom kontinuiranog angažovanja kod rezultujućeg finansijskog instrumenta, i shodno tome razgraničavaju se i priznaju kao korekcija prinosa, proporcionalnim metodom.

3.2. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobici ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3.3. Porezi i doprinosi

POREZ NA DOBIT

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Član 28 („Sl. list CG”, br. 80/2004 i br. 40/2008). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8. i 9. za usklađivanje prihoda i članovi 10. do 20. za usklađivanje rashoda).

Prihodi od kapitalnih dobitaka uključuju se u poresku osnovicu u godini u kojoj su ostvareni u visini od 50%.

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina. Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

POREZI, DOPRINOSI I DRUGE DAŽBINE KOJE NE ZAVISE OD REZULTATA POSLOVANJA

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.4. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izvještaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju gotov novac, sredstva kod Centralne banke Crne Gore uključujući i obaveznu rezervu i sredstva na računima kod drugih banaka u zemlji i inostranstvu.

3.5. Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju obuhvataju hartije od vrijednosti koje nije moguće klasifikovati kao finansijska sredstva kojima se trguje ni kao finansijska sredstva koja se drže do dospelja i sastoje se od ulaganja u kapital drugih pravnih lica. Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se iskazuju po fer vrijednosti. Fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cijenama ponude. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrijednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrijednosti nije trajno obezvrijeđena. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanji vrijednost, kumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Dividende po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha onda kada subjekat stekne pravo na uplatu.

3.6. Kredit

Krediti odobreni od strane Banke evidentiraju se u poslovnim knjigama u momentu prenosa sredstava korisniku kredita.

Kredit su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana, umanjeno za otplaćenu glavnica i ispravku vrijednosti koja je zasnovana na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U procjeni navedenih rizika rukovodstvo Banke primjenjuje metodologiju koju je propisala Centralna banka Crne Gore, koja je objelodanjena u napomeni 3.7.

3.7. Rezervisanja i obezvrjeđenje nenaplativih potraživanja

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 60/2008 i 87/2009) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive i vanbilansa po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku, način obračuna i suspendovanja nenaplaćene kamate i način utvrđivanja minimalnih rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku.

Aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

Na osnovu navedene Odluke, krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) - sa podkategorijama B1 i B2 u koje se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate
- kategorija C (substandardna aktiva) - sa podkategorijama C1, C2, C3 i C4 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu
- kategorija D (sumnjiva aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna
- kategorija E (gubitak) - u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Iznos rezerve za potencijalne gubitke nije predviđen za plasmane Banke klasifikovane u kategoriju A. Procenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom procenata od 3% na plasmane klasifikovane u kategoriju B, od 20% do 50% na plasmane kategorije C, 75% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore suspenduje se obračunata nenaplaćena kamata i ne vrši dalji obračun kamate na nekvalitetnu aktivu, izuzev ukoliko je nekvalitetna aktiva obezbjeđena kvalitetnim sredstvima obezbjeđenja

i nalazi se u procesu naplate, uz očekivanje da će se povraćaj aktive ostvariti u razumnom vremenskom roku koji u principu nije duži od tri mjeseca. Ukoliko Banka obustavi obračun kamate na nekvalitetnu aktivu, dužna je da dalji obračun kamate po istom osnovu vodi u vanbilansnim evidencijama i da u postupku klasifikacije, obračunatu kamatu klasifikuje u kategoriju E. Odlukom je takođe predviđeno da se rizična aktiva klasifikovana u kategoriju E otpiše iz bilansne aktive i evidentira u vanbilansnoj evidenciji kao „otpisani krediti”.

Shodno Odluci, rezerva za gubitke po stavkama aktive obračunava se na osnovu knjigovodstvene vrijednosti uz prethodno oduzimanje odbitnih stavki sredstava obezbjeđenja po osnovu:

- novčanog depozita i
- neopozivih garancija zemalja ili centralnih banaka zemalja OECD-a, banaka sa rejtingom boljim od A+, utvrđenim od rejting agencije Standard & Poor's, odnosno ekvivalentnim rejtingom drugih međunarodno priznatih rejting agencija i pravnih lica čije poslovanje kontroliše Centralna banka Crne Gore.

3.8. Hartije od vrijednosti koje se drže do roka dospjeća

Ulaganja koja se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospjećem, za koja rukovodstvo Banke ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ukoliko Banka prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospjeća, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

3.9. Ulaganja u kapital drugih pravnih lica

Ulaganja u kapital drugih pravnih lica se vode po metodu nabavne vrijednosti za koju rukovodstvo smatra da je približna fer vrijednosti.

3.10. Poslovni prostor, ostala fiksna aktiva i nematerijalna ulaganja

Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva su na dan 31. decembra 2009. godine iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost ulaganja primjenom sljedećih godišnjih stopa, s ciljem da se poslovni prostor i ostala fiksna aktiva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja:

Naziv	Stopa u %
Zgrade	2
Računari i računska oprema	33.3
Softver	20
Namještaj i oprema	15
Motorna vozila	15

Obračun amortizacije poslovnog prostora i ostale fiksne aktive počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

3.11. Kapital Banke

U okviru kapitala Banke iskazani su akcionarska glavnica, emisiona premija, rezerve Banke i neraspoređena dobit (akumulirani gubitak).

Akcionarska glavnica Banke obrazuje se iz uložених sredstava osnivača i akcionara Banke u novčanom i nenovčanom obliku. Zakonom o hartijama od vrijednosti definisano je da su hartije od vrijednosti dematerijalizovane i postoje u obliku elektronskog zapisa u kompjuterskom sistemu Centralne Depozitarne Agencije. Izvod iz registra Centralne Depozitarne Agencije je jedini i isključivi dokaz o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti.

41

Banka koristi kapital za obavljanje bankarskih poslova, za ulaganje u kapital drugih pravnih subjekata kao i za pokriće rizika po iskorišćenju sredstava rezervi.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitla banaka („Sl. list CG“, br. 60/2008, 41/2009), sopstvena sredstva Banke predstavljaju zbir osnovnog kapitala Banke, dopunskog kapitala Banke I i dopunskog kapitala Banke II, umanjen za odbitne stavke. Osnovni kapital Banke čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, isključujući kumulativne povlašćene akcije; naplaćene emisione premije; rezerve koje su formirane na teret dobiti nakon njenog oporezivanja (zakonske, statutarne i druge rezerve); neraspoređena dobiti iz prethodnih godina; dobit u tekućoj godini za koju je Skupština akcionara donijela odluku da bude uključena u osnovni kapital i kapitalna dobit ostvarena kupovinom i prodajom sopstvenih akcija. Odbitne stavke pri izračunavanju osnovnog kapitala Banke su: gubitak iz prethodnih godina; gubitak iz tekuće godine; kapitalni gubitak ostvaren na osnovu sticanja i prodaje sopstvenih akcija; nematerijalna imovina u obliku goodwilla, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija; nominalni iznos stečenih sopstvenih akcija, isključujući kumulativne povlašćene akcije i manje obračunate rezervacije za potencijalne gubitke, utvrđene u postupku kontrole.

Dopunski elementi sopstvenih sredstava banke koji se uključuju u dopunski kapital I su: nominalni iznos povlašćenih kumulativnih akcija; iznos opštih rezervi, a najviše do 1,25% ukupne rizikom ponderisane aktive; subordinisani dug; hibridni instrumenti i revalorizacije rezerve. Odbitne stavke pri izračunavanju dopuskog kapitala i su stečene sopstvene povlašćene kumulativne akcije i potraživanja i potencijalne obaveze obezbijeđeni hibridnim instrumentima ili subordinisanim dugom banke do iznosa u kojem su ti instrumenti uključeni u dopunski kapital I.

Dopunski element sopstvenih sredstava banke koji se uključuje u dopunski kapital I je subordinisani dug, za koji su ispunjeni sljedeći uslovi: dug je u cjelosti otplaćen; banka ne garantuje otplatu duga u bilo kojem obliku; u slučaju stečaja, odnosno likvidacije banke, dug je podređen drugim obavezama i isplaćuje se tek nakon podmirenja obaveza prema drugim povjeriocima; ugovor sadrži klauzulu zabrane isplate kamata i glavnice, čak i nakon dospjeća duga, ako bi tom isplatom iznos sopstvenih sredstava pao ispod propisanog nivoa; rok dospjeća duga je unaprijed određen, duži je od dvije godine i ne može se otplatiti prije ugovorenog roka dospjeća; o subordinisanom dugu je zaključen pismeni ugovor koji sadrži napomenu da se subordinisani dug ne može smatrati depozitom.

Radi pokrića rizika iz poslovanja, obrazuju se rezerve Banke. Rezerve se obrazuju na osnovu odluke Odbora direktora Banke iz dijela dobiti koju Banka ostvari svojim poslovanjem.

3.12. Naknade zaposlenima

DOPRINOSI KOJIMA SE OBEZBJEĐUJE SOCIJALNA SIGURNOST ZAPOSLENIH

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

OBAVEZE PO OSNOVU OTPREMNINA ILI DRUGIH DUGOROČNIH NAKNADA ZAPOSLENIMA

U skladu sa Kolektivnim ugovorom, Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 6 prosječnih neto zarada zaposlenih

u Banci koja važi u mjesecu u kojem se vrši isplata. Istovremeno, zaposlenom se povodom 10, 20 i 30 godina rada u Banci isplaćuje jubilara nagrada. U finansijskim izvještajima Banke na dan 31. decembra 2009. godine, izvršeno je rezervisanje, obračunato od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine, po osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade zaposlenima nakon ispunjenih uslova.

3.13. Pravična (fer) vrijednost

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja predviđaju objelodanjivanje pravične (fer) vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza u napomenama uz finansijske izvještaje. Za navedene potrebe, pravična (fer) vrijednost je definisana kao iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, ili obaveza izmiriti, u transakciji između dobro obaviještenih i voljnih strana, međusobno suočenih. Obaveza Banke je da objelodani sve informacije u vezi sa poštenom (fer) vrijednošću sredstava, potraživanja i obaveza za koje postoje raspoložive tržišne informacije i za koje se identifikuje materijalno značajna razlika između knjigovodstvenih vrijednosti i poštene (fer) vrijednosti.

U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i obaveza, kao i ostalih finansijskih instrumenata, i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu (fer) vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtijevaju MRS i MSFI.

Pomišljenju rukovodstva Banke, iznosi objelodanjeni u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

4. PRIHODI I RASHODI KAMATA

a) Prihodi od kamata

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Depoziti kod:		
- inostranih banaka	22	71
- Centralne banke	18	30
	40	101
Kredit:		
- preduzećima	4,129	3,553
- fizičkim licima	2,658	2,757
	6,787	6,310
	6,827	6,411

b) Rashodi kamata

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

31. decembra	2009.	2008.
Depoziti:		
- finansijskih institucija	303	675
- državnih organizacija	88	59
- privrednih društava	1,127	853
- fizičkih lica	595	707
- ostalo	21	-
	2,134	2,294
Obaveze po kreditima i ostalim pozajmicama	389	30
	2,523	2,324

5. TROŠKOVI ZA GUBITKE

a) Knjiženja na teret prihoda

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Neto, rezervisanja/(ukidanje rezervisanja) po osnovu:		
- kredita	257	370
- ulaganja u kapital drugih pravnih lica	(2)	1
- kamata	17	9
- rizik zemlje	(3)	(4)
- vanbilansnih stavki	(111)	(53)
- beneficija zaposlenih	-	54
- ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije (napomena 15)	247	1
- ostalo	(1)	-
	404	378

45

b) Promjene na računima obezvrjeđenja nenaplativih potraživanja i rezervisanja

U hiljadama EUR

	Ulaganja u kapital drugih pravnih lica (napomena 15)	Kredit i poslovi lizinga (napomena 11)	Kamate (napomena 15)	Rizik zemlje (napomena 15)	Ostala potraživanja (napomena 15)	Ostalo (napomena 15)	Vanbilansna evidencija (napomena 20)	Ukupno
Stanje na početku godine	2	2,879	10	12	-	2	306	3,211
Ispravke vrednosti u toku godine, neto	-	257	17	-	247	-	-	521
Ukidanje indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(2)	-	-	(3)	-	(1)	(111)	(117)
Prenos u vanbilans	-	(1,051)	(21)	-	-	-	-	(1,072)
Stanje na kraju godine	-	2,085	6	9	247	1	195	2,543

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA

a) Prihodi od naknada

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Naknade po kreditima	531	594
Naknade po vanbilansnim poslovima	151	78
Naknade za usluge platnog prometa	830	885
Naknade po osnovu brokerskih poslova	125	-
Naknade za kastodi usluge	180	-
Ostale naknade i provizije	270	70
	2,087	1,627

b) Rashodi naknada

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Naknade Centralnoj banci Crne Gore	141	133
Naknade drugim bankama	46	38
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	119	111
Ostale naknade i provizije	40	17
	346	299

7. OSTALI PRIHODI, NETO

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Rashodi iz poslovanja sa devizama, neto	(370)	(3)
Neto dobici/(gubici) po osnovu nerealizovanih i realizovanih kursnih razlika	366	(219)
Prihod od dividendi	-	83
Prihodi po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja	741	498
Prihod od trgovanja hartijama od vrijednosti	248	-
Ostali prihodi	2	32
	987	391

8. OPŠTI TROŠKOVI

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Neto zarade	1,369	1,290
Porezi i doprinosi na zarade	876	1,073
Naknada za topli obrok i prevoz	68	-
Naknade članovima Odbora direktora i Odbora za reviziju	98	41
Troškovi otpremnina za dobrovoljno napuštanje radnog mjesta	42	-
Troškovi usluga procesing centra	35	-
Troškovi službenih putovanja	79	96
Troškovi reprezentacije	51	50
Troškovi zakupa	878	686
Troškovi održavanja imovine i opreme	194	60
Troškovi amortizacije:		
- nekretnina, postrojenja i opreme	293	273
- nematerijalnih ulaganja	185	155
Troškovi obezbjeđenja	142	99
Troškovi osiguranja	58	41
Troškovi poreza	32	238
Troškovi reklame	248	243
Stručne usluge	217	214
Troškovi CDA i brokerskih usluga	228	-
Usluge telekomunikacija i poštarine	136	116
Troškovi električne energije, grijanja i vode	67	73
Kancelarijski materijal	68	42
Troškovi nabavke platnih kartica	-	21
Ostali troškovi	227	104
	5,591	4,915

47

9. POREZI I DOPRINOSI IZ DOBITKA

a) Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Tekući porez	-	-
Odloženi poreski rashodi	-	10
	-	10

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobiti prije oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Dobit prije oporezivanja	1,055	1,163
Porez na dobit po stopi od 9%	95	105
Iskorišćeni nepriznati poreski krediti na ime prenosa poslovnih gubitaka prethodnih perioda	(131)	(98)
Umanjenja po osnovu primljenih dividendi	-	(7)
Ostalo	36	-
Poreski efekat na bilans uspjeha	-	(10)
Efektivna poreska stopa	0.00%	0.00%

c) Prenijeti poreski gubici

Prenijeti poreski gubici koje Banka nije priznala kao odložena poreska sredstva na dan 31. decembra 2009. godine, usled neizvjesnosti po pitanju ostvarivanja dobitka u narednim godinama naspram kog bi se ovi poreski gubici mogli iskoristiti, iznose EUR 2,007 hiljada. Ovi poreski gubici nastali su 2005. godine, a ističu u 2010. godini. Nepriznata odložena poreska sredstva iznose EUR 181 hiljadu.

d) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine u iznosu EUR 10 hiljada (napomena 19) odnose se na oporezive privremene razlike između poreske osnovice po kojoj se poslovni prostor i ostala fiksna aktiva priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Banke.

10. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD DEPOZITNIH INSTITUCIJA

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	1,683	1,589
- u stranoj valuti	135	150
Žiro račun	8,462	3,480
Korespondentni računi kod inostranih banaka	4,328	2,722
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	3,443	5,595
Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu	1,744	-
Namjenski depoziti - VISA Card	47	3
Pokriće po akreditivima kod banaka u inostranstvu	75	-
	19,917	13,539

Obavezna rezerva sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine izdvojena je u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG” br. 5/2008, 15/2009 i 41/2009), koja propisuje da banke izdvajaju obaveznu rezervu primjenom stope od 10%.

49

Obračunavanje obavezne rezerve se vrši primjenom navedene stope na prosječan iznos depozita u toku prethodnog nedjeljnog perioda, dva dana prije isteka perioda održavanja. Obračunatu obaveznu rezervu banka izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu, s tim što može do 25% obavezne rezerve izdvojiti blokiranjem državnih zapisa Crne Gore. Na 25% ukupno izdvojenih sredstava obavezne rezerve banke, Centralna banka obračunava kamatu po stopi od 1% na godišnjem nivou, a plaća do osmog u mjesecu za prethodni mjesec.

Oročeni depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine u iznosu EUR 1,744 hiljade odnose se na dolarske depozite oročene kod Probanke d.d., Slovenija na period od mjesec dana do šest mjeseci, uz mjesečnu kamatnu stopu od 1.8% na godišnjem nivou.

11. KREDITI I POSLOVI LIZINGA

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Dospjeli krediti:		
- privredna društva u državnom vlasništvu	251	-
- privredna društva u privatnom vlasništvu	802	2,135
- neprofitne organizacije	615	3
- fizička lica	609	274
Kratkoročni krediti:		
- finansijske institucije	-	90
- privredna društva u privatnom vlasništvu	20,517	15,117
- banke	-	900
- neprofitne organizacije	60	355
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	2,007	-
- fizička lica	4,299	3,388
- ostalo	70	-
Dugoročni krediti, uključujući tekuća dospjeća:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	27,523	17,018
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	719	609
- finansijske institucije	-	1,600
- neprofitne organizacije	75	60
- fizička lica	19,236	19,448
	76,783	60,997
Minus: Rezerve za kreditne gubitke	(2,085)	(2,879)
	74,698	58,118

Kratkoročni krediti privrednim društvima se najvećim dijelom odobravaju za obrtna sredstva sa rokom od 3 do 12 mjeseci, dok su dugoročni krediti odobreni na period 12 do 180 mjeseci i uglavnom se odnose na privredna društva iz oblasti trgovine, transporta, skladištenja, PTT, komunikacija i građevinarstva. Kratkoročni krediti privrednim društvima se najčešće, odobravaju uz kamatnu stopu od 6% do 18% na godišnjem nivou, ista kamatna stopa se primenjuje i za dugoročne kredite.

Kratkoročni krediti stanovništvu se odobravaju sa rokom od mesec dana do 12 mjeseci. Dugoročni krediti stanovništvu obuhvataju kredite za adaptaciju stambenog i poslovnog prostora, finansiranje kupovine potrošnih dobara i ostale namjene, odobrene na period od 13 mjeseci do 20 godina. Krediti stanovništvu se odobravaju uz kamatnu stopu od 1% do 2% na mjesečnom nivou.

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvata najvećim djelom komitente sa sjedištem na području Crne Gore.

Koncentracija po djelatnostima ukupno bruto plasiranih kredita komitentima od strane Banke je sljedeća:

U hiljadama EUR Godina koja se završava 31. decembra

	2009.	2008.
Poljoprivreda, lov i ribolov	-	30
Građevinarstvo	2,705	2,978
Energetika i rudarstvo	2,087	79
Trgovina	24,620	16,177
Usluge, turizam, ugostiteljstvo	891	1,507
Transport, skladištenje, PTT, komunikacije	9,289	6,385
Administracija, druge javne usluge	949	577
Trgovina nekretninama	477	387
Banke i ostale finansijske institucije	1,141	2,590
Stanovništvo	24,142	23,110
Ostalo	10,482	7,177
	76,783	60,997

51

12. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI KOJE SE DRŽE DO DOSPJEĆA

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine u iznosu EUR 1,086 hiljada odnose se na Državne zapise Vlade Crne Gore čiji je rok dospjeća 2. mart 2010. Banka raspolaže sa 11,000 državnih zapisa, čija ukupna nominalna vrijednost iznosi EUR 1,100 hiljada.

13. POSLOVNI PROSTOR I OSTALA FIKSNA AKTIVA

Kretanje za 2009. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

	Oprema			
	Građevinski objekti	i ostala sredstva	Investicije u toku	
Nabavna vrijednost				
Stanje na početku godine	377	1,801	161	2,339
Povećanja	-	43	231	274
Prenosi	-	254	(254)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(64)	-	(64)
Stanje na kraju godine	377	2,034	138	2,549
Ispravka vrijednosti				
Stanje na početku godine	38	899	-	937
Amortizacija	7	196	-	203
Otuđenja i rashodovanja	-	(64)	-	(64)
Stanje na kraju godine	45	1,031	-	1,076
Neotpisana vrijednost na dan:				
- 31. decembra 2009. godine	332	1,003	138	1,473
- 31. decembra 2008. godine	339	902	161	1,402

Na dan 31. decembra 2009. godine, Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

Kretanje za 2008. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

Oprema				
	Građevinski objekti	i ostala sredstva	Investicije u toku	
Nabavna vrijednost				
Stanje na početku godine	371	1,531	-	1,902
Povećanja	6	286	161	453
Otuđenja i rashodovanja	-	(15)	-	(15)
Stanje na kraju godine	377	1,802	161	2,340
Ispravka vrijednosti				
Stanje na početku godine	30	650	-	680
Amortizacija	8	261	-	269
Otuđenja i rashodovanja	-	(11)	-	(11)
Stanje na kraju godine	38	900	-	938
Neotpisana vrijednost na dan:				
- 31. decembra 2008. godine	339	902	161	1,402
- 31. decembra 2007. godine	341	881	-	1,222

14. ULAGANJA U KAPITAL DRUGIH PRAVNIH LICA

U hiljadama EUR		
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
- Montenegro berza A.D., Podgorica	180	2
- Tržište novca A.D., Beograd	2	5
- S.W.I.F.T. SRL	-	7
	182	7

15. OSTALA AKTIVA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Potraživanja za kamate	550	438
Potraživanja po osnovu naknada	124	59
Nematerijalna ulaganja	555	682
Aktivna vremenska razgranicenja	141	279
Dati avansi	13	-
Ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije	846	-
Potraživanja za refundacije troškova	62	27
Potraživanja od zaposlenih	36	15
Ostala potraživanja	20	3
	2,347	1,503
Rezerve za potencijalne gubitke na ostalu aktivu:		
- ulaganja u druga pravna lica	-	2
- kamate	6	10
- rizik zemlje	9	12
- ostala potraživanja od dužnika koji je pokrenuo postupak lične uprave i reorganizacije (napomena 5)	247	-
- ostalo	1	2
	263	26
	2,084	1,477

Promjene na nematerijalnim ulaganjima u toku 2009. i 2008. godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR		
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
NABAVNA VRIJEDNOST		
Stanje, 1. januara	910	706
Povećanja	58	237
Ostalo	-	(33)
Stanje, 31. decembra	968	910
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Stanje, 1. januara	228	60
Amortizacija	185	155
Ostalo	-	13
Stanje, 31. decembra	413	228
NEOTPISANA VRIJEDNOST NA DAN:		
- 31. decembra	555	682

Na dan 31. decembra 2009. godine, nematerijalna ulaganja u iznosu EUR 555 hiljada najvećim dijelom se odnose na ulaganja u softvere u iznosu EUR 205 hiljada, licencu u iznosu EUR 107 hiljada i ulaganja na nekretninama koje nisu u vlasništvu Banke u iznosu EUR 243 hiljada.

16. DEPOZITI

U hiljadama EUR

	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
DEPOZITI PO VIĐENJU:		
- vladine agencije	1,447	5
- fondovi	250	66
- opštine (javne organizacije)	105	148
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	900	108
- privredna društva u privatnom vlasništvu	19,749	11,357
- banke	435	205
- finansijske institucije	366	410
- neprofitne organizacije	1,747	1,010
- fizička lica	5,348	3,608
- ostali	670	460
KRATKOROČNI DEPOZITI:		
- vladine agencije	508	-
- fondovi	100	-
- privredna društva sa većinskim državnim vlasništvom	2,332	1,785
- privredna društva u privatnom vlasništvu	5,492	3,434
- banke	6,078	2,500
- finansijske institucije	3,551	699
- neprofitne organizacije	711	261
- fizička lica	13,677	7,839
- ostali		64
DUGOROČNI DEPOZITI:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	457	1,871
- neprofitne organizacije	21	-
- fizička lica	5,791	7,176
	69,735	43,006

Depoziti po viđenju fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0.75% do 1% na godišnjem nivou. Depoziti stanovništva po viđenju u stranoj valuti su deponovani, u zavisnosti od valute, uz kamatnu stopu u rasponu od 0.4% do 1.1% na godišnjem nivou.

Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 1.8% do 9% godišnje u zavisnosti od paketa štednje koji se izabere. Kratkoročno oročeni depoziti privrednih društava u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 1% do 8.5% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i iznosa koji se oročava (do EUR 50 hiljada, od EUR 50 hiljada do EUR 100 hiljada i preko EUR 100 hiljada). Na kratkoročne oročene depozite u drugim valutama kamatne stope se kreću u rasponu od 1% do 3.2%. Dugoročno oročeni depoziti privrednih društava su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 1% do 8% na godišnjem nivou u zavisnosti od iznosa koji se oročava i valute. Na depozite po viđenju javnih i drugih organizacija se obračunava kamata u rasponu od 0.4% do 1.2% na godišnjem nivou.

17. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA I POZAJMICAMA

U hiljadama EUR				
	Period/ Godina	Godišnja kamatna stopa	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
OBAVEZE PREMA KREDITORIMA U ZEMLJI:				
Invest Banka Montenegro A.D., Podgorica	1	6%	-	900
			-	900
OBAVEZE PREMA KREDITORIMA U INOSTRANSTVU				
Evropska investiciona banka	12	4.032%	2,600	-
Evropska investiciona banka	12	3.923%	1,400	-
Banca Monte dei Paschi di Siena S.p.a	2	6.12%	-	5,000
A banka Vipra d.d., Ljubljana	1	EURIBOR + 2.60%	-	800
LHB Internationale Handelsbank, Austria	1	3M EURIBOR +2.80%	-	500
Nova Ljubljanska banka d.d, Filiale di Trieste	1.5	3M EURIBOR +2.65%	-	1,500
			4,000	7,800
			4,000	8,700

Sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine, Banka ima obaveze prema Evropskoj investicionoj banci po osnovu dugoročnih kredita u iznosu EUR 4,000 hiljada. Krediti su odobreni za podsticanje razvoja malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, na period od 12 godina. Krediti se otplaćuju u polugodišnjim anuitetima. Sredstvo obezbjeđenja urednog vraćanja navedenih obaveza predstavlja garancija Vlade Crne Gore.

Dospjeće obaveza po navedenom osnovu prikazano je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	
Period	31. decembar 2009.
do 1 godine	333
od 1 do 2 godine	333
od 2 do 3 godine	333
od 3 do 4 godine	333
od 4 do 5 godina	333
preko 5 godina	2,335
	4,000

18. OBAVEZE PREMA VLADI

U hiljadama EUR				
	Period/ Godina	Godišnja kamatna stopa	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Fond za razvoj Crne Gore	4-10	2%-6%	1,757	1,249
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća	5-8	1%	491	100
			2,248	1,349

Obaveze prema Vladi Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine u iznosu EUR 2,248 hiljada odnose se na obaveze po primljenim dugoročnim kreditima od Fonda za razvoj Crne Gore za finansiranje malih i srednjih preduzeća sa odobrenim grace periodom od 1 do 2 godine i obaveze po primljenim dugoročnim kreditima od Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća sa odobrenim grace periodom od 12 do 18 mjeseci.

Dospjeće obaveza po navedenom osnovu prikazano je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	
Period	31. decembar 2009.
do 1 godine	391
od 1 do 2 godine	419
od 2 do 3 godine	335
od 3 do 4 godine	334
od 4 do 5 godina	324
preko 5 godina	445
	2,248

19. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama EUR		
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Obaveze za obračunate kamate	768	806
Razgraničene naknade za odobravanje kredita	432	-
Obaveze prema dobavljačima	133	73
Obaveze po osnovu poreza	10	91
Odložene poreske obaveze (napomena 9)	10	10
Obaveze po osnovu unaprijed naplaćenih potraživanja po kreditima	849	744
Rezervisanja za naknade zaposlenih	54	54
Ostale obaveze	136	45
	2,392	1,823

20. REZERVE ZA POTENCIJALNE KREDITNE GUBITKE PO VANBILANSNIM IZLOŽENOSTIMA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu:		
- vanbilansnih izloženosti	195	306
- operativnog rizika	300	300
	495	606

21. KAPITAL

Na dan 31. decembra 2009. godine akcijski kapital Banke čini 31,305 obične akcije nominalne vrijednosti EUR 511.29. Zakon o bankama („Sl. list RCG” br. 17/2008) definisao je minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti EUR 5,000 hiljada. Na dan 31. decembra 2009. godine novčani kapital Banke je usaglašen sa propisanim minimumom.

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 60/2008), Banka je u toku 2009. godine ukinula rezerve za opšte kreditne rizike u iznosu EUR 1,849 hiljada, koje su formirane u ranijim godinama, u skladu sa tada važećom Odlukom o klasifikaciji aktive banaka, rezervacijama i rezervama za kreditne gubitke („Sl. list RCG“, br. 59/2007).

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine je prikazana u sljedećem pregledu:

	2009.			2008.		
	Broj akcija	U hiljadama EUR	% česća	Broj akcija	U hiljadama EUR	% učešća
Flandria Participations Financieres	5,000	2,556	15.97%	5,000	2,556	15.97%
Cerere s.r.l	4,360	2,229	13.93%	4,360	2,229	13.93%
Gorgoni Antonia	3,131	1,601	10.00%	2,631	1,345	8.40%
Gorgoni Lorenzo	2,591	1,325	8.28%	1,840	941	5.88%
Todorović Miljan	2,316	1,184	7.40%	2,315	1,184	7.40%
Ostali	13,907	7,111	44.42%	15,159	7,751	48.43%
	31,305	16,006	100%	31,305	16,006	100%

22. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka („Sl. list CG“, br. 60/2008, 41/2009), sopstvena sredstva Banke predstavljaju zbir osnovnog kapitala Banke i dopunskog kapitala Banke, umanjen za odbitne stavke. Sopstvena sredstva Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine iznose EUR 19,776 hiljada.

Osnovni kapital Banke, formiran u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke („Sl. list CG“, br. 60/2008, 41/2009), na dan 31. decembra 2009. godine iznosi EUR 19,776 hiljada. Osnovni kapital Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine čine osnovni elementi sopstvenih sredstava Banke: uplaćeni akcionarski kapital po nominalnoj vrijednosti, naplaćene emisije premije i neraspoređeni iznos dobiti iz tekuće godine, umanjeni za iznos gubitka iz prethodnih godina i iznos nematerijalne imovine.

Banka na dan 31. decembra 2009. godine nema dopunski kapital.

Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembra 2009. godine iznosi EUR 70,197 hiljada. U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, a koja je u primjeni na dan 31. decembra 2009. godine, Banka je obavezna da održava minimalan stepen koeficijenta solventnosti od 10%. Koeficijent solventnosti Banke na dan 31. decembra 2009. godine, iznosi 21.58% (na dan 31. decembra 2008. godine: 41.31%) i veći je od propisanog minimuma.

Najveća izloženost prema jednom licu na dan 31. decembra 2009. godine iznosi 19.71% i u okviru je propisanog maksimuma od 25% sopstvenih sredstava. Banka na dan 31. decembra 2009. godine nije imala zbir velikih izloženosti koji prelazi 800% sopstvenih sredstava.

Na dan 31. decembra 2009. godine ni jedan pokazatelj poslovanja Banke ne odstupa od propisanog minimuma kako se to zahtijeva u skladu sa zakonskom regulativom Centralne banke Crne Gore.

23. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Garancije, jemstva i preuzete neopozive obaveze:		
Garancije privrednim društvima:		
- plative	6,654	4,411
- činidbene	356	170
- ostale vrste garancija	3,458	959
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene odobrene kredite	2,266	862
Akreditivi	120	-
Druge vanbilansne pozicije:		
- komisioni poslovi	131	131
- kastodi poslovi	7,243	-
- kolaterali	176,949	114,212
- otpisani krediti	1,714	1,302
	198,891	122,047

24. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Zakonom o bankama ("Sl. list CG" br. 17/2008) je definisano da značajan uticaj na poslovanje Banke, imaju lica koja postavljaju najmanje jednog predstavnika u Odboru direktora ili sličan organ, bilo kroz vlasništvo nad akcijama, na osnovu saglasnosti sa vlasnicima ili na bilo koji drugi način. U skladu sa Zakonom o bankama, transakcije sa povezanim licima su prikazane u narednim tabelama:

U hiljadama EUR		
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
Obaveze		
<i>Depoziti po viđenju:</i>		
- Montenegro berza A.D., Podgorica	-	1
- Miljan Todorović	6	20
	6	21
<i>Oročeni depoziti</i>		
- Montenegro berza A.D., Podgorica	-	40
- Miljan Todorovic	3,700	3,700
	3,700	3,740
<i>Obaveze po osnovu kamata:</i>		
- Montenegro berza A.D., Podgorica	-	2
- Miljan Todorović	3	239
	3	241
Ukupno obaveze	3,709	4,002

Rashodi iz transakcija sa povezanim pravnim licima u toku 2009. godine iznosili su EUR 363 hiljade.

Na dan 31. decembra 2009. godine, potraživanja od zaposlenih iznose EUR 909 hiljada (31. decembra 2008. godine: EUR 654 hiljade), a odnose se na odobrene kredite i kreditne kartice.

Tokom 2009. godine, ukupne bruto naknade lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima iznose EUR 530 hiljada.

25. ROČNA USKLAĐENOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	19,917	-	-	-	-	-	19,917
Aktiva za trgovinu i raspoložive za prodaju, izuzev akcija	292	-	-	-	-	-	292
Kredit i ostala potraživanja	11,778	9,933	6,624	17,401	25,712	5,335	76,783
HoV koje se drže do dospelja	-	1,086	-	-	-	-	1,086
Ostala finansijska aktiva uključujući ulaganja u akcije	1,671	-	-	-	18	-	1,689
Ukupno	33,658	11,019	6,624	17,401	25,730	5,335	99,767
Finansijske obaveze							
Depoziti	24,639	18,520	5,908	17,592	2,414	662	69,735
Obaveze po uzetim kreditima i ostalim pozajmicama	-	-	-	39	1,113	2,887	4,039
Obaveze prema Vladi	74	36	54	106	1,057	882	2,209
Ostale finansijske obaveze	779	127	196	450	275	103	1,930
Ukupno	25,492	18,683	6,158	18,187	4,859	4,534	77,913
Ročna neusklađenost:							
- 31. decembra 2009. godine	8,166		466	(786)	20,871	801	21,854
- 31. decembra 2008. godine	618	2,639	2,108	4,944	5,725	5,132	21,166
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2009. godine	8,166	502	968	182	21,053	21,854	
- 31. decembra 2008. godine	618	3,257	5,365	10,309	16,034	21,166	
% od ukupnog izvora sredstava:							
- 31. decembra 2009. godine	10.5%	0.6%	1.2%	0.2%	27.0%	28.0%	
- 31. decembra 2008. godine	1.1%	6.0%	9.9%	19.0%	29.6%	39.1%	

Likvidnost Banke kao njena sposobnost da u roku izvršava dospelje obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava.

26. RIZIK OD PROMJENE KAMATNIH STOPA

Banka je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kamatni rizik Banke, u uslovima čestih promjena kamatnih stopa i neravnomjerne ponude i tražnje kapitala, zahtijeva posebnu pažnju Banke. Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijene kredita u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa, sa jedne strane, i mogućnost smanjenja optimalne razlike između prosječnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa, sa druge strane.

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2009. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Ukupno
Osetljiva aktiva						
Kamatonosni depoziti u ostalim institucijama	3,122	-	-	-	-	3,122
Kamatonosne hartije od vrijednosti	-	1,086	-	-	-	1,086
Kredit i ostala potraživanja	11,778	9,933	6,624	17,401	31,047	76,783
Ostala osjetljiva aktiva	544	-	-	-	-	544
Ukupno	15,444	11,019	6,624	17,401	31,047	81,535
% od ukupne kamatonosne aktive	18.94%	13.51%	8.12%	21.34%	38.08%	100.00%
Osetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti	9,234	8,226	8,109	20,709	10,777	57,055
Kamatonosne pozajmice	74	36	54	144	5,940	6,248
Ukupno	9,308	8,262	8,163	20,853	16,717	63,303
% od ukupne kamatonosnih obaveza	14.70%	13.05%	12.90%	32.94%	26.41%	100.00%
Izloženost riziku od promene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2009. godine	6,136	2,757	(1,539)	(3,452)	14,330	18,232
- 31. decembra 2008. godine	(7,604)	2,721	2,275	(2,431)	18,616	13,577
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2009. godine	6,136	8,893	7,354	3,902	18,232	
- 31. decembra 2008. godine	(7,604)	(4,883)	(2,608)	(5,039)	13,577	

27. DEVIZNI RIZIK

Naredna tabela prikazuje neto deviznu poziciju Banke na dan 31. decembra 2009. godine. Banka je izložena efektima promjena deviznih kurseva najznačajnijih valuta, koji utiču na njen finansijski položaj i novčane tokove. Rukovodstvo uspostavlja ograničenja na stepen izloženosti po valutama i ukupno koja se redovno prate

	RSD	USD	GBP	CHF	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	-	2,704	17	44	14	2,779
Obaveze u devizama	-	2,699	18	44	6	2,767
-Neto otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2009. godine	-	5	(1)	-	8	
- 31. decembra 2008. godine	-	(558)	7	7	26	
% od osnovnog kapitala:						
- 31. decembra 2009. godine	-	0.02%	0.00%	0.00%	0.03%	
- 31. decembra 2008. godine	-	(2,21)%	0.03%	0.03%	0.10%	
Agregatna otvorena pozicija:						
- 31. decembra 2009. godine	12					
- 31. decembra 2008. godine	(518)					
% od osnovnog kapitala:						
- 31. decembra 2009. godine	0.05%					
- 31. decembra 2008. godine	(2.05)%					

28. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2009. godine protiv Banke se vodi više sudskih sporova od strane pravnih i fizičkih lica. Po procjeni pravnog sektora Banke, ukupna vrijednost sporova iznosi EUR 139 hiljada. Navedeni iznos ne uključuje eventualne zatezne kamate koje mogu biti utvrđene po okončanju sudskih sporova, obzirom da rukovodstvo nije u mogućnosti da utvrdi potencijalne efekte zateznih kamata koji mogu nastati po osnovu ovih sporova do datuma izdavanja ovih finansijskih izvještaja. Ukupan iznos sporova gde je Banka tužilac iznosi EUR 1,307 hiljada. Ishod sporova u toku za sada nije moguće procijeniti, ali mišljenje rukovodstva i pravnog savjetnika je da se ne očekuju negativni ishodi sporova koji bi mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Banke.

29. OPERATIVNI LIZING

Ugovori o operativnom lizingu, sa ugovorenim periodom zakupa, odnose se na uzimanje u zakup poslovnih i stambenih prostora. Banka nema opciju da poslovni prostor uzet u zakup kupi po isteku perioda zakupa.

U toku 2009. godine, trošak zakupa je iznosio EUR 878 hiljada (2008. godina: EUR 686 hiljada). Zakupi poslovnih i stambenih prostora predstavljaju preuzete obaveze u prosjeku za period od 5 do 6 godina kada su ugovori sa pravnim licima u pitanju, odnosno za period od 4 do 10 godina kada su u pitanju ugovori sa fizičkim licima.

Preuzete obaveze po ugovorima o operativnom lizingu poslovnih i stambenih prostora do datuma bilansa stanja koje nisu iskazane u finansijskim izvještajima su sljedeće:

Iznosi u EUR		
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
do 1 godine	837	826
od 1 do 2 godine	550	810
od 2 do 3 godine	298	523
od 3 do 4 godine	62	271
od 4 do 5 godina	10	40
preko 5 godina	25	35
	1,782	2,505

67

30. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Crne Gore se često različito tumače i predmet su čestih izmjena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Banke. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. Poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

31. FINANSIJSKA KRIZA I

Kao što je bilo i za očekivati, poslovanje Banke je pod uticajem najnovije finansijske krize i pogoršanih uslova poslovanja. Zbog sadašnje krize na globalnom tržištu i njezinog uticaja na crnogorskom tržištu, izgledno je da će Banka u 2010. godini, a možda i nakon toga, poslovati u otežanim i neizvjesnim poslovnim okolnostima. Uticaj krize na poslovanje Banke trenutno nije moguće u potpunosti predvidjeti, te je stoga prisutan element opšte neizvjesnosti.

Finansijska kriza, koja se nastavlja, do sada je ograničeno uticala na finansijski položaj i uspješnost poslovanja Banke, uglavnom zahvaljujući internim aktima za upravljanje rizicima i ograničenjima koje nameće regulativa Centralne banke Crne Gore.

Banka redovno prati kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik kamatne stope i valutni rizik. Očekuje se da će adekvatnost kapitala Banke ostati na postojećem nivou, koji je značajno iznad propisanog minimalnog stepena adekvatnosti kapitala. Obzirom na konzervativnu kreditnu politiku Banke likvidnost je zadovoljavajuća, i očekuje se da će ostati na zadovoljavajućem nivou i u toku 2010. godine.

Pogoršanje poslovne situacije u zemlji će vjerovatno uticati na položaj određenih grana djelatnosti (na primjer, turizma, sektora izgradnje, nekretnina i trgovine na malo) kao i na sposobnost nekih klijenata da servisiraju svoje kreditne obveze, što može uticati na rezervisanja Banke za gubitke uslijed umanjenja vrijednosti u 2010. godini, te druga područja u kojima se od rukovodstva Banke očekuje da daje procjene, uključujući procjenu vrijednosti kolaterala i hartija od vrijednosti. Finansijski izvještaji za 2009. godinu sadrže značajne procjene koje se odnose na gubitke usljed umanjenja vrijednosti imovine, procjenu vrijednosti kolaterala i fer vrijednosti hartija od vrijednosti, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih. Banka će u 2010. godini težište usmjeriti na upravljanje svojim finansijskim portfoliom u skladu s promjenama u poslovnom okruženju, kao i na očuvanju svog položaja na tržištu.

32. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine bili su:

	Iznosi u EUR	
	31. decembar 2009.	31. decembar 2008.
USD	0.6974	0.7093
CHF	0.6721	0.6683
GBP	1.1062	1.0265

4.] O Banci

Rukovodstvo banke i organizaciona struktura

Odbor direktora

Sigilfredo Montinari, Predsjednik
Božana Kovačević, Zamjenik predsjednika
Snježana Pobi, član
Renata Vinković, član
Esad Zaimović, član

Odbor za reviziju

Marko Žigmund, Predsjednik
Božana Kovačević, član
Jovan Papić, član

Odbor za upravljanje kreditnim rizikom

Renata Vinković, Predsjednik
Esad Zaimović, član
Snježana Pobi, član

Izvršni direktori

Esad Zaimović, Glavni izvršni direktor za poslove organizacije i koordinacije
Aleksandar Mitrović, Izvršni direktor za poslove finansija i informatike
Jelena Vuletić, Izvršni direktor za poslove upravljanja rizicima
Ana Golubović, Izvršni direktor za komercijalne poslove

Glavni interni revizor

Veselin Ivanović

Ovlašćeno lice za sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Mirjana Jovanović

Služba administrativnih i kadrovskih poslova

Boban Ličina

Odeljenje za praćenje usklađenosti poslovanja banke sa propisima (Compliance)

Slavko Rakočević

Šef sigurnosti informacionog sistema

Haris Dizdarević

Sektori

Sektor platnog prometa i upravljanja sredstvima, Esad Zaimović CEO
Sektor finansija i informatike, Aleksandar Mitrović
Sektor rizika, Jelena Vuletić
Sektor komercijale, Ana Golubović

Mreža poslovnica

PODGORICA, Slobode No. 19

PODGORICA - Head office, Josipa Broza Tita, No. 67

PODGORICA - Vektra, Bulevar revolucije, No. 2A

PODGORICA - Blok VI, Djoka Mirasevica M3 (uskoro)

TUZI, Tuzi bb

NIKŠIĆ, Save Kovacevica No. 6

BIJELO POLJE, Slobode bb

BAR, Marsala Tita, No. 15

BUDVA, Mediteranska, No. 4

CETINJE, Bajova, No. 74

KOTOR, Trg od oruzja, No. 439/440

TIVAT, 21. novembra, No. 21

HERCEG NOVI, Njegoseva, No. 52

BERANE, Mojsija Zecevic bb

